

АНОТАЦІЇ

Василь ЖУКОВСЬКИЙ, Юлія ТАРАТОРКІНА. ПРОСВІТНИЦЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ ІНФОРМАЦІЙНОГО ЦЕНТРУ ХМЕЛЬНИЦЬКОЇ АТОМНОЇ ЕЛЕКТРОСТАНЦІЇ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ КУЛЬТУРИ УЧНІВСЬКОЇ І СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ

У статті проаналізовано досвід просвітницької діяльності інформаційного центру Хмельницької АЕС у контексті реалізації державної політики у галузі ядерної безпеки з метою формування екологічної культури учнівської та студентської молоді. Висвітлено основні підходи, принципи, зміст, методи і засоби просвітницької діяльності інформаційного центру.

Ключові слова: інформаційний центр, просвітницька діяльність, екологічна культура, учнівська молодь, студентська молодь.

Василий ЖУКОВСКИЙ, Юлия ТАРАТОРКИНА. ПРОСВЕТИТЕЛЬСКАЯ ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ ИНФОРМАЦИОННОГО ЦЕНТРА ХМЕЛЬНИЦКОЙ АТОМНОЙ ЭЛЕКТРОСТАНЦИИ ДЛЯ ФОРМИРОВАНИЯ ЭКОЛОГИЧЕСКОЙ КУЛЬТУРЫ УЧЕНИЧЕСКОЙ И СТУДЕНЧЕСКОЙ МОЛОДЕЖИ

В статье проанализирован опыт просветительской деятельности информационного центра Хмельницкой АЭС в контексте реализации государственной политики в области ядерной безопасности с целью формирования экологической культуры учащихся и студентов. Раскрыты основные подходы, принципы, содержание, методы и средства просветительской деятельности данной организации.

Ключевые слова: информационный центр, просветительская деятельность, экологическая культура, учащиеся, студенты.

Vasyl ZHUKOVSKY, Yuliya TARATORKINA. EDUCATIONAL ACTIVITIES OF KHMELNITSKY NUCLEAR POWER PLANT INFORMATION CENTRE WITH THE PURPOSE OF ECOLOGICAL CULTURE FORMATION AMONG SCHOOLCHILDREN AND STUDENTS

The article is devoted to the issues of public education in terms of the state policy in the field of nuclear safety in order to form ecological culture among schoolchildren and students. Main approaches, principles, content, methods, and means of educational activities are defined by the example of educational experience of the Information Centre at Khmelnytsky Nuclear Power Plant.

Since 1990, public education among schoolchildren and students of Khmelnytsky NPP adjacent area has been organized by Information Centre staff. Communicative, activity-based, and differentiated approached towards educational activities as well as the principles of visualization, awareness, and the principle of respect to the age and professional interests of visitors are analyzed. The main methods performed during the educational activities are narration, conversation, explanation, demonstration and professional training. The forms used by Information Centre staff are excursions, competitions, practical training, and elective courses.

Keywords: information centre, public education, ecological culture, schoolchildren, students.

Надія КАЛІНІЧЕНКО. ПРОБЛЕМИ ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ В ТЕОРІЇ І ПРАКТИЦІ ВАСИЛЯ КАЮКОВА (1945 – 2001)

Стаття розкриває актуальні проблеми патріотичного виховання молоді в теорії і практиці відомого українського педагога В.І. Каюкова, де було започатковано цілеспрямований процес утвердження національних свідомості, традицій, культури. Навчально-виховний процес ґрунтувався на героїчних традиціях українського народу. Школа формувалася як школа-берегиня з унікальною структурою та особливою системою учнівського самоврядування.

Ключові слова: Василь Каюков, український педагог, патріотичне виховання, утвердження національної свідомості, школа-берегиня

Надежда КАЛИНИЧЕНКО. ПРОБЛЕМЫ ПАТРИОТИЧЕСКОГО ВОСПИТАНИЯ В ТЕОРИИ И ПРАКТИКЕ ВАСИЛИЯ КАЮКОВА (1945 – 2001)

Статья раскрывает актуальные проблемы патриотического воспитания молодежи в теории и практике известного украинского педагога В.И. Каюкова, заслуженного учителя Украины, отличника образования Украины, учителя-методиста, кандидата педагогических наук, лауреата премии имени В. Винниченко, премии «Лишь храм построй», неоднократного победителя всеукраинских конкурсов «Учитель года», директора общеобразовательной школы № 21 (Кировоград), где был реализован целенаправленный процесс утверждения национальных сознания, традиций, культуры.

Ключевые слова: Василий Каюков, украинский педагог, патриотическое воспитание, утверждение национального сознания, школа-берегиня.

Nadiya KALINICHENKO. PROBLEMS PATRIOTIC EDUCATION IN THEORY AND PRACTICE VASYL KAYUKOVA (1945 – 2001)

The article reveals topical issues patriotic education in theory and practice V.I.Kayukova famous Ukrainian teacher, honored teacher of Ukraine, education of Ukraine, teacher-methodist, candidate of pedagogical sciences, laureate of V. Vynnychenko Prize «Only a temple Build» several times the winner of the nationwide competition «Teacher of the Year», the director of secondary school № 21 (Kirovograd), which was launched purposeful process of strengthening national identity, traditions and culture. The educational process based on the heroic traditions of Ukrainian people. School was formed as a school-keeper with a unique structure and a special system of student government.

Keywords: Basil Kayukov, Ukrainian teacher, patriotic education, strengthening national identity, school-keeper.

Анна КЛИМ-КЛИМАСHEVСЬКА. ДИТИНА З РИЗИКОМ ДИСКАЛЬКУЛІЇ В ДИТЯЧОМУ САДКУ

У статті проаналізовано досвід та результати анкетного опитування батьків, які виховують дітей з ризиком дискалькулії, презентовано альтернативні методи математичної освіти дітей з труднощами у навчанні в галузі математики в дитячих садках.

Ключові слова: математика, ризик дискалькулії, дитина, дитячий садок, методи, навчання дітей математики.

Анна КЛИМ-КЛИМАСHEVСЬКА. РЕБЕНОК С РИСКОМ ДИСКАЛЬКУЛИИ В ДЕТСКОМ САДУ

В статье проанализировано опыт и результаты анкетного опроса родителей, которые воспитывают детей с риском дискалькулии, представлено альтернативные методы математического образования детей с трудностями в обучении в области математики в детском саду.

Ключевые слова: математика, риск дискалькулии, ребенок, детский сад, методы, обучение детей математике.

Anna KLIM-KLIMASHEVSKA. THE CHILD WITH THE RISK OF DYSCALCULIA IN KINDERGARTEN

Mathematics is the science that accompanies every human throughout his life. But math is not an easy subject and for many children makes a lot of difficulties. It requires them very systematic and hard work. Therefore, it is important to the child's first contact with mathematics, which are experiencing now in kindergarten. Just this first contact may be indicative of his attitude to the subject, its success or failure in this field. Is estimated, that approximately 20-25% pupils experiences at various stages of learning difficulties in learning mathematics. One reason for these difficulties is dyscalculia. The article presents an example of a questionnaire survey of risk dyscalculia aimed at parents and describes alternative methods for implementation of the mathematical education of children with learning difficulties in mathematics, such as: Gifts of Friderick Wilhelm Froebel, The method of Rudolf Steiner, The method of Maria Montessori, Techniques of Celestine Freinet, Teaching a young child of mathematics by Glenn Doman, Constructing board games, Tangram, Origami, Computer mathematical games.

Key words: mathematics, difficulties, risk of dyscalculia, child, kindergarten, methods.

Ольга ОЛЕКСЮК. НЕПЕРЕРВНА МИСТЕЦЬКА ОСВІТА У ФОРМУВАННІ ДУХОВНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ОСОБИСТОСТІ

У статті аналізуються теоретичні і методичні засади реалізації духовного потенціалу особистості в неперервній мистецькій освіті. Пропонується інваріант змісту неперервної мистецької освіти. Обґрунтовується дефініція поняття «духовний потенціал особистості».

Ключові слова: неперервна мистецька освіта, духовний потенціал особистості, інваріант, художнє світовідношення.

Ольга ОЛЕКСЮК. НЕПРЕРЫВНОЕ ХУДОЖЕСТВЕННОЕ ОБРАЗОВАНИЕ В ФОРМИРОВАНИИ ДУХОВНОГО ПОТЕНЦИАЛА ЛИЧНОСТИ

В статье анализируются теоретические и методические основы реализации духовного потенциала личности в непрерывном художественном образовании. Предлагается инвариант содержания непрерывного художественного образования. Обосновывается дефиниция понятия «духовный потенциал личности».

Ключевые слова: непрерывное художественное образование, духовный потенциал личности, инвариант, художественное мироотношения.

Olga OLEKSYUK. CONTINUING ART EDUCATION IN SHAPING THE SPIRITUAL POTENTIAL OF THE INDIVIDUAL

This article deals with the theoretical and methodical bases of realization of the spiritual potential of the individual in continuing art education. Offers continuous invariant content of art education. Substantiates the definition of the term «spiritual potential of the personality». The main result of the process of realization of the spiritual potential of personality in the system of continuous art education is harmoniously formed personality of the teacher of musical art, capable of meeting cultural requirements of society, to implement socially important initiatives and innovations; promptly respond to social requests. The implementation of competence-based approach in continuing art education provides opportunities for creating an effective training system and advanced training of musical-pedagogical workers on the basis of a combination of national achievements of global significance and well-established European traditions by forming personal and professional experiences of music teachers.

Key words: *continuous of art education, spiritual potential of the individual, invariant, artistic ideology.*

Наталія ПАЗЮРА. ПРОБЛЕМИ ІНШОМОВНОЇ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ У СОЦІАЛЬНО-КУЛЬТУРНОМУ КОНТЕКСТІ: ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД

Головна увага автора спрямовується на вивчення зарубіжного досвіду у здійсненні іношомовної підготовки. Питання розглядається у контексті крос-культурної комунікації в тих країнах, в яких англійська мова викладається як друга іноземна. Виявлений вплив культурологічного аспекту на вмотивованість учня до навчання. Проаналізовані особливості формування комунікативної компетенції в різних країнах.

Ключові слова: *іношомовна підготовка, крос-культурна комунікація, соціокультурний чинник, мотивація, культура, традиції.*

Наталія ПАЗЮРА. ПРОБЛЕМЫ ИНОЯЗЫЧНОЙ ПОДГОТОВКИ СТУДЕНТОВ В СОЦИАЛЬНО-КУЛЬТУРНОМ КОНТЕКСТЕ: ЗАРУБЕЖНЫЙ ОПЫТ

Основное внимание автора направлено на изучение зарубежного опыта в проведении иноязычной подготовки. Вопрос рассматривается в контексте кросс-культурной коммуникации в тех странах, в которых английский язык преподается как второй иностранный язык. Выявлено влияние культурологического аспекта на мотивацию ученика к обучению. Проанализированы особенности формирования коммуникативной компетенции в разных странах.

Ключевые слова: *иноязычная подготовка, кросс-культурная коммуникация, социо-культурный фактор, мотивация, культура, традиции.*

Natalya PAZURA. THE QUESTIONS OF STUDENTS' LANGUAGE TRAINING IN SOCIO-CULTURAL CONTEXT: FOREIGN EXPERIENCE

In countries where English is the native language, it is taught to speakers of other languages as an additional language to enable them to participate in all domains of life of that country. In many countries where it is an official language and language of instruction, as most communication outside of school is in the local languages. These are two contrasting contexts for enhancing English language skills. In both settings there are concerns about students' difficulties in developing adequate English proficiency to successfully learn content through that language. This paper analyzes the main problems and difficulties in current college English oral English teaching practice, illustrates the relationship between oral English teaching and cross-cultural communication competence. On the one hand, cross-cultural communication plays an essential role in oral English teaching; besides, oral English teaching promotes cross-cultural communication competence. Our oral English teaching concept should be consistent with that of the world. We should lay equal stress on cross-cultural communication competence and oral English teaching for the purpose of improving the students' cross-cultural oral communication ability.

Keywords: *oral English teaching, cross-cultural communication socio-cultural factor, motivation, culture, traditions.*

Тетяна ПЛАЧИНДА. СТИМУЛОВАЛЬНІ ЧИННИКИ АКТИВНОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ

У статті акцентується необхідність забезпечення якості надання освітніх послуг у вищих навчальних закладах України як умова європейського освітнього співтовариства. Аналізуються чинники, що, на нашу думку, сприяють оптимізації навчального процесу та стимулюють студентство до самопізнання, самоосвіти та самовдосконалення.

Ключові слова: *майбутній фахівець, вища школа, рефлексія, самоконтроль, оцінювання навчальної діяльності.*

Татьяна ПЛАЧИНДА. СТИМУЛИРУЮЩИЕ ФАКТОРЫ АКТИВНОЙ УЧЕБНОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ БУДУЩИХ СПЕЦИАЛИСТОВ

В статье акцентируется необходимость обеспечения качества предоставляемых образовательных услуг в высших учебных заведениях Украины как условие европейского образовательного сообщества. Анализируются факторы, которые, по нашему мнению, способствуют оптимизации учебного процесса и стимулируют студенчество к самопознанию, самообразованию и самосовершенствованию.

Ключевые слова: будущий специалист, высшая школа, рефлексия, самоконтроль, оценивание учебной деятельности.

Tatiana PLACHYNDA. STIMULATING FACTORS OF FUTURE AVIATION SPECIALISTS' ACTIVE EDUCATIONAL ACTIVITIES

The article emphasizes the necessity to ensure the quality of educational services in higher educational institutions of Ukraine as a part of the European educational community. In our opinion, the factors optimizing the learning process and encouraging students are self-knowledge, self-education and self-improvement. It is said that the evaluation of educational activity is entirely connected with the quality of education. The use of «ECTS» scale in the classroom creates a clearer picture of the extent to which students achieve basic educational goals in learning by extending the range of evaluation categories. Attention is drawn to the importance of the reflection skills, which form conscious attitude to training activities, the ability to assess their performance, the ability to understand the goals of academic and professional activities, actions and perform control and testing actions. The emphasis is on applying skills in the learning process of self-control which enables students to organize and conduct phased training activities efficiently, to carry out monitoring and correction at all stages, to improve their own learning and the learning process based on the conscious application of knowledge, skills and abilities.

Keywords: a future specialist, higher education, reflection, self-control, evaluation of educational activities.

Тетяна СТРАТАН-АРТИШКОВА. РОЗВИТОК МУЗИЧНО-ТВОРЧОГО ВИКОНАВСТВА ДРУГОЇ ПОЛОВИНИ XVIII – ПОЧАТКУ XX СТ.

У статті здійснюється ретроспективний аналіз процесу становлення й розвитку музично-творчого виконавства, розкривається педагогічний досвід відомих педагогів-музикантів минулого й сучасності, підкреслюється значущість музично-творчої діяльності, її важливість у розвитку особистості та застосуванні в сучасній музично-педагогічній практиці.

Ключові слова: музично-педагогічна освіта, музично-творче виконавство, композитор, педагог-музикант.

Татьяна СТРАТАН-АРТИШКОВА. РАЗВИТИЕ МУЗЫКАЛЬНО-ТВОРЧЕСКОГО ИСПОЛНИТЕЛЬСТВА ВТОРОЙ ПОЛОВИНЫ XVIII – НАЧАЛА XX ВЕКОВ

В статье совершается ретроспективный анализ процесса становления и развития музыкально-творческого исполнительства, раскрывается педагогический опыт известных педагогов-музыкантов прошлого и современности, подчеркивается значимость музыкально-творческой деятельности, ее важность в развитии личности и использовании в современной музыкально-педагогической практике.

Ключевые слова: музыкально-педагогическое образование, музыкально-творческое исполнительство, композитор, педагог-музыкант.

Tatiana Stratan-ARTYSHKOVA. DEVELOPMENT OF MUSICAL PERFORMANCE AND CREATIVE SECOND HALF XVIII - EARLY XX CENTURY

Music education is a historical category. The content, objectives, level, methods, organization of educational process determined social relations, national characteristics, the value of music in the development of society, aesthetic views that transformed according to the features of the historical development of art culture and level of musical pedagogy, features musicians available forms creative and performing activities. The article is a retrospective analysis of musical and artistic performance of the first half of the eighteenth century - early XX century. Determined the dynamics of its development in the historic, art and pedagogical aspects, features and singled out the general trends of music education; found innovative forms and methods of creative and performing activities (music theory, music-instrumental, vocal and choral) in teaching teachers heritage known musicians XIX - XX century, analyzed trends in modern foreign professional training of art. Generalized that throughout the development of musical and educational thought creative and performing activities was seen as a powerful means of socialization as a means of creating a specific social spiritual and emotional experience.

Keywords: musical and pedagogical education, music and creative performance, composer, teacher and musician.

Володимир ЧЕРКАСОВ. ОБГРУНТУВАННЯ АКТУАЛЬНОСТІ НАУКОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ В СТУДЕНТСЬКИХ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБОТАХ

У статті порушуються питання обґрунтування актуальності теми наукового дослідження студентами і магістрантами факультетів мистецького спрямування вищих педагогічних навчальних закладів, які є активними учасниками студентських наукових товариств, працюють над курсовими проектами і готують до захисту кваліфікаційні роботи з музичної педагогіки й теорії та методики музичної освіти. Основна увага концентрується на своєчасності та доцільності теми дослідження для розвитку теорії і практики вітчизняної науки; обґрунтуванні суперечностей, які спричинили розробку певної проблематики наукового пошуку; аналізі стану дослідженості й узагальнення педагогічного досвіду за відповідною проблематикою.

Ключові слова: музично-педагогічна освіта, музично-освітня галузь, вчитель музичного мистецтва, актуальність дослідження, кваліфікаційна робота, науковий пошук, суперечності дослідження, музично-творча діяльність.

Владимир ЧЕРКАСОВ. ОБОСНОВАНИЕ АКТУАЛЬНОСТИ НАУЧНОГО ИССЛЕДОВАНИЯ В СТУДЕНЧЕСКИХ КВАЛИФИКАЦИОННЫХ РАБОТАХ

В статье рассматриваются вопросы обоснования актуальности темы научного исследования студентами и магистрантами факультетов искусствоведческого направления высших педагогических учебных заведений, которые являются участниками студенческих научных обществ, работают над курсовыми проектами и готовят к защите квалификационные работы с музыкальной педагогики, а также теории и методики музыкального образования. Основное внимание концентрируется на актуальности темы исследования, ее значимости для развития теории и практики отечественной науки; обоснования противоречий, которые стимулировали разработку определенного направления научного исследования; анализе последних исследований и обобщения педагогического опыта по теме исследования.

Ключевые слова: музыкально-педагогическое образование, музыкально-просветительское направление, учитель музыкального искусства, актуальность исследования, квалификационная работа, научный поиск, противоречия в исследовании, музыкально-творческая деятельность.

Vladimir CHERKASOV. RATIONALE RELEVANCE OF SCIENTIFIC RESEARCH IN THE STUDENT'S QUALIFICATION WORK

The article raises questions substantiation of topicality research masters students and faculty artistic direction of higher educational institutions who are active members of student scientific societies, working on course projects and prepare for defense of the qualification of music pedagogy and theory and methodology of music education.

The main attention is focused on the timeliness and appropriateness of the research topic for the development of the theory and practice of domestic science; justification contradictions that led to the development of a perspective of scientific research; doslidzhenosti state analysis and synthesis of teaching experience on the relevant issues.

The article based on an analysis of previous scientific studies prove that the relevance of research should be not only theoretical significance and practical implementation and practical value.

In the article the basic approaches to the determination of controversies studies that promote further scientific research in this or that field of music and educational activities. In addition, there is emphasis on the fact that it is expedient to analyze what researched on these issues, identify to which conclusions scientists who investigated the phenomenon of structural components exposed fully left unattended.

Keywords: musical and pedagogical education, musical education sector, teacher of music, the relevance of research, qualification work, scientific research, contradictions study music and creative activities.

Світлана ШАНДРУК. СИСТЕМА ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ЕФЕКТИВНОГО ВЧИТЕЛЯ З ВИКОРИСТАННЯМ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У США

У статті вивчається проблема пошуку ефективних шляхів забезпечення необхідних і достатніх умов для вдосконалення процесу професійної підготовки вчителів, здатних до творчої організації всіх ланок особистісно-зорієнтованого педагогічного процесу, до самореалізації, до виконання нового соціального замовлення адаптації людини до життя за конкурентних умов сучасного суспільства з використанням інноваційних технологій.

Ключові слова: ефективність школи, професійна підготовка вчителів, компетентний вчитель, якість викладання, інноваційні технології.

Светлана ШАНДРУК. СИСТЕМА ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ ПОДГОТОВКИ ЭФФЕКТИВНОГО УЧИТЕЛЯ С ИСПОЛЬЗОВАНИЕМ ИННОВАЦИОННЫХ ТЕХНОЛОГИЙ В США

В статье изучается проблема поиска эффективных путей обеспечения необходимых и достаточных условий для совершенствования процесса профессиональной подготовки учителей, способных к творческой организации всех звеньев личностно-ориентированного педагогического процесса, к самореализации, к выполнению нового социального заказа адаптации человека к жизни в конкурентных условиях современного общества с использованием инновационных технологий.

Ключевые слова: эффективность школы, профессиональная подготовка учителей, компетентный учитель, качество преподавания, инновационные технологии.

Svitlana SHANDRUK. THE SYSTEM OF EFFECTIVE TEACHER PROFESSIONAL PREPARATION USING INNOVATION TECHNOLOGIES IN THE USA

The problem of investigation of effective ways, providing of necessary and sufficient conditions for improvement of process of professional preparation of teachers ready for creative organization of all spheres of personality oriented pedagogical process for self-realization, and to new social demand of adaptation of people to life in conditions of competition in modern society using innovation technologies is studied in the article. Pressing problem today is professional preparation of secondary school teachers, which does not satisfy renovated demands of society and does not ensure an adequate level of teacher competence. The effectiveness of a teacher is his ability to identify and achieve results in professional activity, based on academic and professional training of the teacher. Change of teachers' activity requires new knowledge and professional skills. On the issue of quality of education the teacher's role is vital for the school that is why researchers call for training and retraining of teachers using innovative technologies to improve secondary school. Important factors of teacher training is constantly renewable knowledge base, new social problems that today schools are challenged, and constant need for self-renovation.

Keywords: efficiency of school, professional preparation of teachers, competent teacher, teaching quality, innovation technologies.

Єва ЯГЕЛЛО. ФОРМУВАННЯ ДУХУ ЕКОНОМІСТА

У статті представлено матеріали щодо формування навичок підприємництва у дітей різних вікових груп. Крім цього, запропоновано етапи розвитку економічного мислення в процесі різних видів діяльності. Виходячи з потреб повсякденного життя і досвіду дітей, обговорюються конкретні теми, які повинні бути реалізовані в класі з дітьми.

Ключові слова: економічне мислення, діти різних вікових груп, грошові заощадження.

Ева ЯГЕЛЛО. ФОРМИРОВАНИЕ ДУХА ЭКОНОМИСТА

В статье представлено материалы по формированию навыков предпринимательства у детей разных возрастных групп. Помимо этого, предложено этапы развития экономического мышления в процессе разных видов деятельности. Исходя из потребностей повседневной жизни и опыта детей, обсуждаются конкретные темы, которые должны быть реализованы в классе с детьми.

Ключевые слова: экономическое мышление, дети разных возрастных групп, денежные сбережения.

Eva JAGIELLO. CREATING THE SPIRIT OF ECONOMIST

This article is about shaping the entrepreneurship among children. After discussing the stages of development of economic thinking, the following justification of choice this problem. Based on the needs of daily life and experiences of children, discussed of specific topics, which should be realized in the classroom with children.

The dominant symbol economy is traditional for children piggy bank, which also serves decoration of their rooms. Pleases the fact that in financial dictionary preschoolers appear word bank account and long-term investment. This means that Polish society begins use of financial instruments, offered by financial institutions, and notorious home socks, «where the money is stored», it becomes a myth. Creating a financial springboard becomes domain of modern parents. Perhaps, no one should be convinced that it has great importance to the disposal point of view own budget in adult life.

Key words: economic thinking, children, savings, money, kindergarten.

Тетяна БАБЕНКО. УМОВИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ МЕТОДИЧНОЇ РОБОТИ НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ

На етапі реформування системи освіти методична робота навчального закладу та інші форми безперервної освіти педагогічних кадрів набувають важливого значення. У статті розкрито поняття «ефективність методичної роботи» та запропоновані умови підвищення ефективності методичної роботи в загальноосвітньому навчальному закладі.

Ключові слова: методична робота, навчальний заклад, педагогічні кадри, ефективність методичної роботи, умови ефективності

Татьяна БАБЕНКО. УСЛОВИЯ ПОВЫШЕНИЯ ЭФФЕКТИВНОСТИ МЕТОДИЧЕСКОЙ РАБОТЫ УЧЕБНОГО ЗАВЕДЕНИЯ

На этапе реформирования системы образования методическая работа учебного заведения и другие формы непрерывного образования педагогических кадров приобретают важное значение. В статье раскрыто понятие «эффективность методической работы» и предложены условия повышения эффективности методической работы в общеобразовательном учебном заведении.

Ключевые слова: методическая работа, учебное заведение, педагогические кадры, эффективность методической работы, условия эффективности.

Tetyana BABENKO. CONDITIONS OF INCREASE OF EFFECTIVENESS METHODOLOGICAL WORK IN SCHOOL

At the stage of education reform methodical work of school and other forms of continuing education teachers become important. The article deals with the concept of «methodical work effectiveness» and proposed conditions of efficiency of methodical work in schools. Based on the research of leading scientists, analyzing school practice we have identified such conditions increase the efficiency of methodical work: methodical work functioning as an integrated system that reflects the real needs of teachers in continuous increase professional competence, adaptability structure of the scientific and technical work to a particular educational institution; implementation of methodological work on diagnostic basis; implementation of differentiation in the approach to the choice of form and content of technical work, taking into account the quality of the teaching staff and their professional competence; creating effective educational information environment of school; formation of positive motivation to methodical work .

Key words: methodical work, school, teaching staff, methodical work effectiveness, conditions of effectiveness.

Олена ГОРБЕНКО. КРИТЕРІЇ СФОРМОВАНOSTI ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА ДО ОРКЕСТРОВО-АНСАМБЛЕВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

У статті розглядаються рівні та критерії сформованості готовності студентів до здійснення педагогічної діяльності з оркестрово-ансамблевим колективом. Визначено педагогічні умови ефективності формування готовності студентів до роботи з оркестрово-ансамблевим колективом.

Ключові слова: оркестрово-ансамблева діяльність, художньо-інтерпретаційна діяльність, критерії сформованості, педагогічні умови, готовність до оркестрово-ансамблевої діяльності.

Елена ГОРБЕНКО. КРИТЕРИИ СФОРМИРОВАННОСТИ ГОТОВНОСТИ БУДУЩЕГО УЧИТЕЛЯ МУЗЫКАЛЬНОГО ИСКУССТВА К ОРКЕСТРОВО-АНСАМБЛЕВОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ

В статье рассматриваются уровни и критерии формирования готовности студентов к осуществлению педагогической деятельности с оркестрово-ансамблевым коллективом. Определены педагогические условия эффективности формирования готовности студентов к работе с оркестрово-ансамблевым коллективом.

Ключевые слова: оркестрово-ансамблевая деятельность, художественно-интерпретационная деятельность, критерии формирования, педагогические условия, готовность к оркестрово-ансамблевой деятельности .

Helen GORBENKO. CRITERIAS OF FORMATION OF FUTURE MUSIC ART TEACHER'S READINESS TO ORCHESTRAL AND ENSEMBLE ACTIVITIES

The article considers levels and criterias of formation of students' readiness to implement of educational activity with the orchestra and ensemble group. Pedagogical conditions of efficiency of formation of students' readiness to work with the orchestra and ensemble group are defined. One manifestation of artistic and interpretative activity is the orchestral and ensemble performance, during which the students form artistic and pedagogical experience, which manifests in the ability to: have methodologically correct and interesting music art lessons and extracurricular activities; perform art and figuratively musical works; exercise artistic and interpretative analysis; use the method of artistic analogies (comparisons, addition, comparison).

The criteria and indicators of future music teachers art to guide orkestrovo- ensemble groups outside school activities provide an opportunity to identify the level ability to implement future teachers orchestra, ensemble work in conditions educational institutions, as well as extracurricular work to ensure the integrity and creative orientation of the educational process.

Keywords: orchestra and ensemble activity, artistic and interpretive activity, criterias of formation, pedagogical conditions, readiness to orchestra and ensemble activity.

Владислав ГОСПОДИНОВ. ДЕЯКІ ВИХОВНІ АСПЕКТИ ПРИ ВИКОРИСТАННІ ФОТОГРАФІЇ В СОЦІАЛЬНІЙ МЕРЕЖІ

У статті звертається увага на важливу роль фотографії у повсякденному житті та виховне значення цього виду мистецтва у вихованні через соціальні мережі. Автором узагальнено і виявлено тенденції і підходи до розв'язання цієї проблеми в оточувальному середовищі.

Ключові слова: виховання, фотографія, соціальна мережа, педагогічна фотографія.

Владислав ГОСПОДИНОВ. НЕКОТОРЫЕ ВОСПИТАТЕЛЬНЫЕ АСПЕКТЫ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ФОТОГРАФИИ В СОЦИАЛЬНОЙ СЕТИ

В статье обращается внимание на важную роль фотографии сегодня и значимую роль, которую должно иметь воспитание в отношении использования фотографии в социальной сети. Обозначены тенденции и шаги для подхода к проблемам, возникающим в этом поле.

Ключевые слова: воспитание, фотография, социальная сеть, педагогическая фотография.

Vladislav GOSPODINOV. SOME EDUCATIONAL ASPECTS IN THE USE OF PHOTOGRAPHY IN SOCIAL NETWORK

Social media is extremely rapidly deployed its impact on a significant portion of people on the planet, and certainly can affirm that they are an impressive phenomenon of our time. A phenomenon that is likely to have an impact on every area of life. An important role in this are the pictures that play the role of main instrument (the main form) for the transfer of information in a digital (digital) era.

Of course, this text is not possible to consider the wider issues arising at the intersection of education and photos (in this case, in the «Facebook»), which is so massively used today. This makes it more urgent developed and approved by the author of interdisciplinary (science pedagogy and art photography) and, above all, practical-applied direction in pedagogical science, what is the Educational picture.

The photographic frame in a social network is used in two main ways: as a way to share a personal moment of my already discussed, or to draw attention to social problems that the individual is unable to resolve on their own, or looking for an opportunity to respond to the experience of the meeting with him (in the or live on the Internet). In this sense, the social network has a crucial role in provoking interest in such important issues such as social inequality, access to quality education, to health care, environmental disasters, protection and restoration of architectural monuments, and so on.

Keywords: education, photography, social networking, teaching Photo.

Тетяна ГРОМКО. ЕЛЕКТРОННИЙ ПІДРУЧНИК ЯК СУЧАСНА ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАТИВНА ТЕХНОЛОГІЯ ВИВЧЕННЯ КУРСУ «УКРАЇНСЬКА ДІАЛЕКТОЛОГІЯ»

Стаття присвячується питанню створення й використання електронного підручника з української діалектології для вищих навчальних закладів. З огляду на сучасні тенденції інформатизації навчально-виховного процесу такий засіб покликаний полегшити сприйняття інформації, урізноманітнити форми роботи, зацікавити технічними можливостями, ефективно і позитивно сприятиме подальшому розвитку пізнавальної мотивації студентів при вивченні курсу «Українська діалектологія».

Ключові слова: українська діалектологія, підручник з діалектології, комп'ютерні технології, електронний посібник, навчально-методичне забезпечення, інтерактивний метод.

Татьяна ГРОМКО. ЭЛЕКТРОННЫЙ УЧЕБНИК КАК СОВРЕМЕННАЯ ИНФОРМАЦИОННО-КОМУНИКАТИВНАЯ ТЕХНОЛОГИЯ ИЗУЧЕНИЯ КУРСА «УКРАИНСКАЯ ДИАЛЕКТОЛОГИЯ»

Статья посвящается вопросу создания и использования электронного учебника по украинской диалектологии для высших учебных заведений. Учитывая современные тенденции информатизации учебно-воспитательного процесса такое средство призвано облегчить восприятие информации, разнообразить формы работы, заинтересовать техническими возможностями, эффективно и положительно содействовать дальнейшему развитию познавательной мотивации студентов в изучении курса «Украинская диалектология».

Ключевые слова: украинская диалектология, учебник из диалектологии, компьютерные технологии, электронное пособие, учебно-методическое обеспечение, интерактивный метод.

Tetyana HROMKO. ELECTRONIC TEXTBOOK AS A MODERN INFORMATION AND COMMUNICATION TECHNOLOGY OF THE COURSE «UKRAINIAN DIALECTOLOGY»

The article is devoted to the question of creation and use of electronic textbook from Ukrainian dialectology for higher educational establishments. Taking into account the modern tendencies of informatization of educational-educator process such means are called to facilitate perception of information, diversify the forms of work, interest economic feasibilities, effectively and positively will assist to further development of cognitive motivation of students at the study of course «Ukrainian dialectology». Electronic textbook is developed in accordance with the curriculum at a particular institution, taking into account features of the credit-modular

system of training, with the selection of a new, partly not previously published text and illustrative material, indicating the main theoretical basis and scientific sources. Despite certain disadvantages, electronic textbook on Ukrainian dialectology will allow the user to add and edit text in accordance with their own needs and requirements of modern times (to include new empirical data; to Supplement the text to the regional peculiarities; to make changes to the material which is irrelevant because of changes in dialectal speech).

Keywords: Ukrainian dialectology, textbook on dialectology, electronic textbook, training and methodological support, interactive method.

Інна ДЕМЕШКО. ЗАСТОСУВАННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ МЕТОДИКИ В КУРСІ «ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ»

У статті висвітлено проблеми науково-методичного забезпечення інноваційних процесів у викладанні курсу «Інформаційно-аналітична діяльність», розглянуто можливості й перспективи використання проектного методу у взаємодії з традиційними методами навчання.

Ключові слова: інноваційний процес, типи інноваційних процесів, традиційні методи навчання, проект, проектний метод

Инна ДЕМЕШКО. ОБЕСПЕЧЕНИЕ ИННОВАЦИОННОЙ МЕТОДИКИ В КУРСЕ «ИНФОРМАЦИОННО-АНАЛИТИЧЕСКАЯ ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ»

В статье освещены проблемы научно-методического обеспечения инновационных процессов в преподавании курса «Информационно-аналитическая деятельность», рассмотрены возможности и перспективы использования проектного метода во взаимодействии с традиционными методами обучения.

Ключевые слова: инновационный процесс, типы инновационных процессов, традиционные методы обучения, проект, проектный метод.

Inna DEMESHKO. INNOVATION METHODS APPLICATION IN COURSE «INFORMATIONAL-ANALYTICAL ACTIVITY»

The article illustrates the problems of scientific and methodical support of innovative processes in teaching the course «Informational-analytical activity», it also investigates the possibilities and prospects of the project method in interaction with traditional teaching methods. It was found that application of innovative technologies, forms and methods in the learning process along with the traditional ones are particularly important as they are intended for high-quality students' learning skills, their mental activity development, students' creative activity stimulation, identification of critical thinking skills of problems, gaining experience of self-study training material, research work, acquiring skills that will be useful for their professional activities. While teaching this course one should consider the anthropocentric scientific paradigm ideas which are focused on the student's personality, communicative and cognitive needs, update the culture-oriented approaches for language teaching in modern language education.

Keywords: innovative process, types of innovative processes, traditional teaching methods, project, project method.

Тетяна ДОВГА. СТИМУЛЮВАННЯ ІНТЕРЕСУ СТУДЕНТІВ ДО ІМІДЖОТВОРЕННЯ В ОСВІТНЬОМУ СЕРЕДОВИЩІ УНІВЕРСИТЕТУ

У статті обґрунтовано необхідність оволодіння іміджевою діяльністю з метою побудови професійного образу. Показано значення іміджотворення для навчально-професійної діяльності майбутнього вчителя. Проаналізовано можливості освітнього середовища університету та запропоновано засоби стимулювання інтересу студентів до іміджотворення в процесі професійної підготовки.

Ключові слова: професійний образ, майбутній вчитель, студенти, іміджева діяльність, іміджотворення, освітнє середовище університету.

Татьяна ДОВГА. СТИМУЛИРОВАНИЕ ИНТЕРЕСА СТУДЕНТОВ К СОЗИДАНИЮ ИМИДЖА В ОБРАЗОВАТЕЛЬНОЙ СРЕДЕ УНИВЕРСИТЕТА

В статье обоснована необходимость овладения имиджевой деятельностью с целью построения профессионального образа. Показано значение созидания имиджа для учебно-профессиональной деятельности будущего учителя. Проанализированы возможности образовательной среды университета и предложены средства стимулирования интереса студентов к созиданию имиджа в процессе профессиональной подготовки.

Ключевые слова: профессиональный образ, будущий учитель, студенты, имиджевая деятельность, созидание имиджа, образовательная среда университета.

Tetiana DOVGA. PROMOTING STUDENTS' INTEREST TO CREATING THE IMAGE IN EDUCATIONAL ENVIRONMENT OF A UNIVERSITY

The article deals with the essence of a teacher's image as a variety of professional and educational activities. The necessity of mastering image-making activities for building a professional image has been proved. The importance of creating the image for educational and professional work of a future teacher and its role in professional formation of a young teacher have been shown.

The possibilities of educational environment of a university in creating personal and professional image of a future teacher have been analyzed. The influence of artistic and aesthetic activities on developing the students' artistic image of the individual, that is primarily evaluated by the choice of clothes and the manners of dressing have been shown by the author of the article.

The process of creating the image has been illustrated by the study of the discipline «The image of a modern teacher» as a part of the professional training. The means of stimulating students' interest to the process of creating the image have been suggested. They include giving students the historical details and modern aesthetic requirements to design the appearance of a young person, a future specialist.

Key words: professional image, future teacher, students, image activity, creating of the image, educational environment of the university.

Галина ДІДИЧ. ПРОБЛЕМА МУЗИЧНО-ВИКОНАВСЬКОЇ МАЙСТЕРНОСТІ В НАУКОВІЙ ЛІТЕРАТУРІ

У статті розглядається сутність музично-виконавської підготовки як творчого процесу і визначаються основні компоненти структури виконавської майстерності.

Ключові слова: музично-виконавська майстерність, естетична, художня, музична діяльність, сутність, структура, процес, інтерпретація, досвід, знання, уміння, навички.

Галина ДИДЫЧ. ПРОБЛЕМА МУЗЫКАЛЬНО-ИСПОЛНИТЕЛЬСКОГО МАСТЕРСТВА В НАУЧНОЙ ЛИТЕРАТУРЕ

В статье рассматривается сущность музыкально-исполнительской подготовки и определяются основные компоненты структуры исполнительского мастерства.

Ключевые слова: музыкально-исполнительское мастерство, эстетическая, художественная, музыкальная деятельность, сущность, структура, процесс, интерпретация, опыт, знания, умения, навыки.

Halyna DIDYCH. THE ISSUE OF MUSICAL AND PERFORMING MASTERY IN THE SCIENTIFIC LITERATURE

The article considers the essence of musical and performing training as a creative process and identifies the main components of the structure of mastery. Having analyzed the current scientific positions, it can be concluded that the formation of performing mastery is one of the important and actual issues of artpedagogics. In particular, the account of emotional and aesthetic factors of comprehension of musical art and their support in the process of musical activity is a necessary condition of influence on the formation of a performer's personality, and a significant way to enrich artistic and interpretative skills of a musician.

Having analyzed the current scientific positions, it can be concluded that the formation of performing mastery is one of the important and actual issues of artpedagogics. In particular, the account of emotional and aesthetic factors of comprehension of musical art and their support in the process of musical activity is a necessary condition of influence on the formation of a performer's personality, and a significant way to enrich artistic and interpretative skills of a musician.

Key words: musical and performing mastery, aesthetic, artistic, music activities, nature, structure, process, interpretation, experience, knowledge, abilities, skills.

Інна ЗАРІШНЯК. ТЕОРЕТИЧНА МОДЕЛЬ САМОВДОСКОНАЛЕННЯ ОСОБИСТОСТІ СТУДЕНТА-ЕКОНОМІСТА

У статті розкрито структурні компоненти теоретичної моделі самовдосконалення особистості студента-економіста. Представлено схематичне бачення розробленої моделі. Особлива увага приділяється механізмам процесу самовдосконалення особистості. Описані та проаналізовані макро-, мезо- і мікросередовище самовдосконалення особистості студента-економіста. Здійснено теоретичний аналіз основних напрямів самовдосконалення особистості студента-економіста.

Ключові слова: макро-, мезо- і мікросередовище самовдосконалення, напрями самовдосконалення, індивідуально-психологічне самовдосконалення, духовне самовдосконалення, професійне самовдосконалення, психолого-педагогічні засоби активізації самовдосконалення, педагогічні умови самовдосконалення особистості.

Инна ЗАРИШНЯК. ТЕОРЕТИЧЕСКАЯ МОДЕЛЬ САМОСОВЕРШЕНСТВОВАНИЯ ЛИЧНОСТИ СТУДЕНТА-ЭКОНОМИСТА

В статье раскрыты структурные компоненты теоретической модели самосовершенствования личности студента-экономиста. Представлено схематическое видение разработанной модели. Основное внимание уделяется механизмам процесса самосовершенствования личности. Описана и проанализирована макро-, мезо- и микросреда самосовершенствования личности студента-экономиста. Совершен теоретический анализ основных направлений самосовершенствования личности студента-экономиста.

Ключевые слова: макро-, мезо- и микросреда самосовершенствования, направления самосовершенствования, индивидуально-психологическое самосовершенствование, духовное самосовершенствование, профессиональное самосовершенствование, психолого-педагогические средства активизации самосовершенствования, педагогические условия самосовершенствования личности.

Inna ZARISHNIAK. THE THEORETIC MODEL OF A SELF-IMPROVEMENT MODEL OF STUDENTS OF ECONOMICS

The article surveys structural components of the theoretic personality self-improvement model of students of economics. The author proposes her own scheme of the developed model. Special attention is paid to the mechanisms of the process of personality self-improvement. The author describes and analyses macro-, meso- and micromedia of personality self-improvement of a future economist. The structural components of mesomedium of personality self-improvement of future economists while studying humanitarian subjects. The theoretic analysis of the main ways of personality self-improvement of students of economics is conducted. The semantic analysis of the concepts «individual psychologic self-improvement», «spiritual self-improvement», «professional self-improvement» is conducted. The components of individual psychologic personality self-improvement are defined, the peculiarities are analyzed, the content of physical self-improvement detailed, the essence of spiritual self-improvement is developed. Emotional intellect is regarded as an element of personality self-improvement of students of economics. The psychologic and pedagogic means of activating self-improvement of student of economics are classified. The pedagogic conditions of self-improvement of student of economics are defined.

Key words: macro-, meso- and micromedia of personality self-improvement, ways of self-improvement, individual self-improvement, spiritual self-improvement, professional self-improvement, psychologic and pedagogic means of activating self-improvement, pedagogic conditions of self-improvement.

Сергій ІГНАТЕНКО, Євген ЄРМОЛЕНКО. МІСЦЕ НАОЧНИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ В ПРОЦЕСІ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ВИКЛАДАЧІВ СПЕЦІАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПРОФІЛЮ

У статті розглянуто основні різновиди наочних засобів, що застосовуються в процесі підготовки майбутніх інженерів-педагогів. Наведено їхню класифікацію та дидактичні можливості кожної групи посібників. Розкрито шляхи застосування, переваги та недоліки деяких новітніх інформаційних засобів навчання.

Ключові слова: інженер-педагог, наочність, наочні засоби навчання, документ-камера.

Сергей ИГНАТЕНКО, Евгений ЕРМОЛЕНКО. МЕСТО НАГЛЯДНЫХ СРЕДСТВ ОБУЧЕНИЯ В ПРОЦЕССЕ ПОДГОТОВКИ БУДУЩИХ ПРЕПОДАВАТЕЛЕЙ СПЕЦИАЛЬНЫХ ДИСЦИПЛИН СЕЛЬСКОХОЗЯЙСТВЕННОГО ПРОФИЛЯ

В статье рассмотрены основные разновидности наглядных средств, применяемых в процессе подготовки будущих инженеров-педагогов. Приведена их классификация и дидактические возможности каждой группы пособий. Описаны пути применений, преимущества и недостатки некоторых новейших информационных средств обучения.

Ключевые слова: инженер-педагог, наглядность, наглядные средства обучения, документ-камера.

Sergiy IGNATENKO, Eugene ERMOLENKO. I. PLACE OF VISUAL LEARNING TOOLS IN THE PREPARATION OF FUTURE TEACHERS OF SPECIAL SUBJECTS AGRICULTURAL PROFILE

The article describes the main types of visual aids used in the preparation of future engineers-teachers. The classification and didactic possibilities of each group of books are suggested. We describe the way applications, advantages and disadvantages of some of the newest information resources training. As a result of the analysis and generalization formulated the basic guidelines for optimizing the use of visual training aids. Based on the analyzed material can be concluded that the preparation of future teachers of agricultural engineers find their profile all kinds of visual aids. However, to effectively use their teacher is carefully chosen according to their didactic purpose, type of occupation, level of knowledge of students, their individual features and more.

Keywords: engineer-teacher, visualization, visual training aids, document camera.

Олена КИРИЧЕНКО. КАТЕГОРІЯ ХУДОЖНЬОГО ОБРАЗУ ЯК ПРОБЛЕМА ЕСТЕТИЧНОГО ОСВОЄННЯ СВІТУ В ПРОЦЕСІ ТВОРЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ ХУДОЖНЬО-ГРАФІЧНОГО ВІДДІЛЕННЯ

Розглядаються способи формування у студентів мистецьких спеціальностей розуміння категорії «художній образ». Визначається змістовна багатозначність таких понять, як «образ-задум», «образ-символ», «образ-знак», «метафора», «образ-сприйняття», аналізуються особливості створення образу в різних видах мистецтва і виражальні засоби, за допомогою яких відбувається образне наповнення твору в них. Виявляються педагогічні умови успішної творчої діяльності студента в процесі естетичного освоєння світу.

Ключові слова: художній образ, образ-задум, образ-сприйняття, символ, знак, метафора, творча діяльність.

Елена КИРИЧЕНКО. КАТЕГОРИЯ ХУДОЖЕСТВЕННОГО ОБРАЗА КАК ПРОБЛЕМА ЭСТЕТИЧЕСКОГО ОСВОЕНИЯ МИРА В ПРОЦЕССЕ ТВОРЧЕСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ СТУДЕНТОВ ХУДОЖЕСТВЕННО-ГРАФИЧЕСКИЙ ОТДЕЛЕНИЕ.

Рассматриваются способы формирования у студентов художественных специальностей понимания категории «художественный образ». Обозначается содержательная многозначность таких понятий, как «образ-замысел», «образ-символ», «образ-знак», «метафора», «образ-восприятие», анализируются особенности создания образа в разных видах искусства и выразительные средства, с помощью которых происходит образное наполнение произведения в них. Выявляются педагогические условия успешной творческой деятельности студента в процессе эстетического освоения мира.

Ключевые слова: художественный образ, образ-замысел, образ-восприятие, символ, знак, метафора, творческая деятельность.

Olena KIRICHENKO. CATEGORY ARTISTIC IMAGE AS A PROBLEM OF AESTHETIC ASSIMILATION OF THE WORD IN THE PROCESS OF CREATIVE ACTIVITY OF STUDENTS OF ART-GRAPHIC DEPARTMENT

The article considers the problem of understanding the category of the artistic image of students of art-graphic specialties. Artistic image appears mobile categories in the humanities science. Represented by the content of concepts such as «the image-design», «image-symbol», «image-sign», «metaphor», «image-perception.» The basis of the designation of the essence of the artistic image supposed to identify the boundaries of the metaphysical, psychological, semiotic and aesthetic aspects of his interpretations. The expressiveness of the image is always objective and generally valid, it provides a particularly symbolic code, which is inherent in the images, and besides - the persistent structural principle, which is formed genre-style system. The author analyzes the features of image creation in different forms of art. Particular attention is drawn to the expressive means by which images are filled with products. The process of creative activity and the development of professional competencies is considered on the basis of an integrated approach to the program of training of future specialists. At the end of the article summed up the results and pointed out that creative activity is productive under certain conditions. Among these conditions are marked ability to analyze works of art, understanding the techniques and methods of artistic expression in them, creating conditions for creative work.

Keywords: artistic image, the image of the idea, the image-perception, symbol, sign, metaphor, creative activity.

Снежана КУРКИНА. ІНТЕГРАЦІЯ ПРЕДМЕТІВ МИСТЕЦЬКОЇ СПРЯМОВАНОСТІ В СИСТЕМІ ШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ

У запропонованій статті автор намагається визначити місце й роль дисциплін культурологічного, мистецького спрямування в парадигмі сучасної освіти в Україні. Обґрунтовано вплив вищевказаних дисциплін на процес формування гармонійної, всебічно розвиненої особистості. Доведено, що лише створення єдиного освітнього простору на основі інтеграції дисциплін «Музичне мистецтво», «Образотворче мистецтво», «Художня культура» дозволяє підвищити ефективність навчально-виховного процесу в школі, сприяє формуванню цілісної картини світу, духовності, художньо-естетичних здібностей.

Ключові слова: культурологічні, мистецькі дисципліни; цілісна картина світу; художнє виховання; естетичні і художні цінності; парадигма; єдиний освітній простір; інтеграція дисциплін; поліхудожній підхід; творча діяльність; мистецтво; освіта.

Снежана КУРКИНА. ИНТЕГРАЦИЯ ПРЕДМЕТОВ ИСКУССТВА В СИСТЕМЕ ШКОЛЬНОГО ОБРАЗОВАНИЯ УКРАИНЫ

В предложенной вниманию статье автор делает попытку определить место и роль предметов искусства и культуры в парадигме современного образования Украины. Обосновывается влияние вышеуказанных предметов на процесс формирования гармоничной, всесторонне развитой личности.

Доказано, что только организация единого образовательного пространства на основе интеграции предметов «Музыкальное искусство», «Изобразительное искусство», «Художественная культура» позволяет повысить эффективность учебно-воспитательного процесса в школе, способствует формированию целостной картины мира, духовности, художественно-эстетических ценностей.

Ключевые слова: предметы искусства и культуры; целостная картина мира; художественное воспитание; эстетические и художественные ценности; парадигма; единое образовательное пространство; интеграция предметов; полихудожественный подход; творческая деятельность; искусство; образование.

Snizhana KURKINA. INTEGRATION OF ART CURRENT SUBJECTS INTO THE SYSTEM OF SCHOOL EDUCATION IN UKRAINE

The author tries to define the place and the role of disciplines of culturological and art direction in the paradigm of modern education in Ukraine in this article. The influence of the abovementioned disciplines on the process of formation of harmonious, all-round personality is proved. It is proved that only creation of a single educational space based on the integration of such disciplines as artistic culture, music and art, national and foreign literature etc. will increase the efficiency of educational process at school and will help to form a complete picture of the world, spirituality, art and aesthetic values.

It is obvious that that the aim of forming a single educational space and realization the program of art and culturological development is a cultural, creative personality who is able to selfdevelopment. Reaching this aim depends on the level of penetrating of polyartistic way into educational branch, becoming of well-tooled interdiscipline interaction of educational subjects, integration of preschool, school and extra-school education, systematic and continuous art and aesthetic education of pupils. Using innovation pedagogic technologies on the lessons of culturological and art disciplines promotes to becoming of a single educational space, supporting all kinds of pupils' self-realization and getting to educational and upbringing process the necessary dramatization as well as modeling the situation of success also helps to create this space. In its turn efficiency of teaching disciplines of culturological and art orientation may be increased with the help of integration of modern pedagogic ways to realization of pupils' creative activity, by means of systemizing the ways of conducting integrated lessons, and including innovation pedagogic technologies and methodology.

Key words: culturological and art disciplines; a complete picture of the world; art education; aesthetic and art values; paradigm; single educational space; integration of disciplines; polyartistic approach; creative activity; art; education.

Інна НІКОЛАСКУ. РОЗВИТОК ПРОФЕСІЙНОГО ІМІДЖУ СОЦІАЛЬНОГО ПЕДАГОГА В ПІСЛЯДИПЛОМНІЙ ОСВІТІ: РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДНО-ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОЇ РОБОТИ

У статті висвітлені основні результати дослідно-експериментальної роботи з проблеми розвитку професійного іміджу соціального педагога в післядипломній освіті. Презентується діяльність педагогічних колективів експериментальних закладів післядипломної освіти щодо використання низки заходів та методик, які сприяють підвищенню ефективності означеного процесу.

Ключові слова: професійний імідж, соціальний педагог, професійна компетентність, самоменеджмент, експериментальна програма спецкурсу «Імідж соціального педагога».

Инна НИКОЛАЕСКУ. РАЗВИТИЕ ПРОФЕССИОНАЛЬНОГО ИМИДЖА СОЦИАЛЬНОГО ПЕДАГОГА В ПОСЛЕДИПЛОМНОМ ОБРАЗОВАНИИ: РЕЗУЛЬТАТЫ ОПЫТНО-ЭКСПЕРИМЕНТАЛЬНОЙ РАБОТЫ

В статье освещены основные результаты опытно-экспериментальной работы по проблеме развития профессионального имиджа социального педагога в последипломном образовании. Презентуется деятельность педагогических коллективов экспериментальных заведений последипломного образования по использованию серии мероприятий и методик, которые способствуют повышению эффективности указанного процесса.

Ключевые слова: профессиональный имидж, социальный педагог, профессиональная компетентность, самоменеджмент, экспериментальная программа спецкурса «Имидж социального педагога».

Inna NICOLAESCU. DEVELOPMENT OF PROFESSIONAL SOCIAL IMAGE OF THE TEACHER IN POSTGRADUATE EDUCATION: RESULTS OF EXPERIMENTAL WORK

The paper highlights the main results of experimental work on the problem of developing a professional image of social pedagogy in postsecondary education. Presented activity of experimental teaching staff and graduate education on the use of a number of measures and techniques that enhance the effectiveness of the definite process. Based on scientific literature summarizing the essence of the concept of professional competence of the whole person and social teacher professionalism in particular. A pilot program materials author course «Image social teacher». Displaying thematic content of the special course program, which aims at

forming a personal professional career, the importance of the elements for its development professional image and technology of its construction.

Key words : professional image, social worker, professional competence, self-management, author course «Image social teacher».

Іван НИЦАК. ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ МЕТОДИЧНОЇ СИСТЕМИ НАВЧАННЯ ІНЖЕНЕРНО-ГРАФІЧНИХ ДИСЦИПЛІН МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ТЕХНОЛОГІЙ

У статті представлено основні результати дослідно-експериментальної роботи, спрямованої на перевірку ефективності методичної системи навчання інженерно-графічних дисциплін майбутніх учителів технологій. Здійснено аналіз одержаних експериментальних даних, наведено їхню порівняльну характеристику та результати математично-статистичної обробки.

Ключові слова: вчитель технологій, експериментальне дослідження, інженерно-графічна підготовка, методична система.

Иван НИЦАК. ЭКСПЕРИМЕНТАЛЬНОЕ ИССЛЕДОВАНИЕ ЭФФЕКТИВНОСТИ МЕТОДИЧЕСКОЙ СИСТЕМЫ ОБУЧЕНИЯ ИНЖЕНЕРНО-ГРАФИЧЕСКИХ ДИСЦИПЛИН БУДУЩИХ УЧИТЕЛЕЙ ТЕХНОЛОГИЙ

В статье представлены основные результаты опытно-экспериментальной работы, направленной на проверку эффективности методической системы обучения инженерно-графических дисциплин будущих учителей технологий. Проведен анализ полученных экспериментальных данных, приведена их сравнительная характеристика и результаты математически-статистической обработки.

Ключевые слова: учитель технологии, экспериментальное исследование, инженерно-графическая подготовка, методическая система.

Ivan NYSHCHAK. EXPERIMENTAL RESEARCH EFFICIENCY OF METHODOICAL SYSTEM TEACHING ENGINEERING-GRAPHIC DISCIPLINES OF FUTURE TEACHERS OF TECHNOLOGY

The article presents the main results of the experimental work aimed at checking the effectiveness of methodical system of teaching engineering-graphics disciplines of future teachers of technology. The analysis of empirical data of input stage of the experimental research, shows mostly low level of engineering-graphic preparation of students of the control and experimental groups, which leads to the need to revise the traditional methodical training system of engineering-graphic disciplines in educational institutions, implementation of effective forms, methods and means of training. Analysis of source stage of the diagnosis of engineering-graphic preparation of students confirms the positive qualitative changes in students, but the dynamics of these changes is different in the control and experimental groups.

Empirical proof of authenticity and objectivity of the results obtained from the use of mathematical statistics showed a higher qualitative changes of engineering-graphic preparation of students in the experimental groups compared to the control groups, which proves the efficiency of the methodical training system engineering-graphics disciplines of future teachers of technology.

Keywords: teacher of technology, experimental research, engineering-graphic preparation, methodical system.

Людмила НОВАКІВСЬКА. РОЗВИТОК ФОРМ І МЕТОДІВ НАВЧАННЯ СЛОВЕСНОСТІ (СЕРЕДИНА ХІХ – ПОЧАТОК ХХ СТОЛІТЬ)

У статті здійснено аналіз та простежено основні форми і методи навчання словесності в середині ХІХ – початку ХХ століть: твору, літературної бесіди, лекції.

З'ясовано, що твір, літературна бесіда та лекція в середині ХІХ – початку ХХ століть стали основними формами, що забезпечували наступність у навчанні словесності та літературній освіті.

Ключові слова: твір, літературна бесіда, лекція, літературна освіта, словесність.

Людмила НОВАКИВСКАЯ. РАЗВИТИЕ ФОРМ И МЕТОДОВ ОБУЧЕНИЯ СЛОВЕСНОСТИ (СРЕДИНА ХІХ – НАЧАЛО ХХ ВЕКОВ)

В статье осуществлен анализ и прослежено развитие форм и методов обучения словесности в середине ХІХ – начале ХХ веков.

Выяснено, что сочинение, литературная беседа и лекция в середине ХІХ – начале ХХ веков стали основными формами, которые обеспечивали преемственность в обучении словесности и литературному образованию.

Ключевые слова: сочинение, литературная беседа, лекция, литературное образование, словесность.

Lyudmila NOVAKIVSKYA. DEVELOPMENT FORMS AND METHODS OF LITERATURE (MID XIX - EARLY XX CENTURY)

The article analyzed and traced the basic forms and methods of teaching literature in the mid XIX – early XX century: work, literary discussions, lectures. It is found that quality of literary education graduate school, which was preparing to enter the University, evaluated primarily on the results of the final product. As the final form of testing of literature, it is indicative of the level of knowledge of pupils achieved them after high school, and at the same time starting level of knowledge of entrants to university. So there was the practical realization of the continuity of literary education middle and high school. The writing, literary conversation and lecture in the middle of the XIX – early XX century were the main forms that provide continuity in teaching literature and literary education. At the same time, teaching writing in the classroom verbiage is not limited to the content of the subject «literature», as evidenced by the broad themes of humanitarian and literary discussions. This helped to strengthen skills in writing texts regarding a wide range of human knowledge needed both philological and non-philological higher education and in social circles, community tasks graduate high school and during his literary self.

Key words: work, literary discussions, lectures, literary education, literature.

Світлана ОМЕЛЬЯНЕНКО. ДО ПИТАННЯ ПРО ВВЕДЕННЯ ПЕДАГОГІЧНОГО ТРЕНІНГУ У ПРОФЕСІЙНУ ПІДГОТОВКУ МАЙБУТНІХ СОЦІАЛЬНИХ ПЕДАГОГІВ

Автор аналізує особливості педагогічного тренінгу як ефективної форми організації навчання майбутніх соціальних педагогів, визначає продуктивність використання педагогічних ділових ігор у процесі проведення тренінгових занять у вищій школі.

Ключові слова: майбутні соціальні педагоги, професійна підготовка, педагогічний тренінг, ділові педагогічні ігри, педагогічні та соціально-педагогічні дисципліни.

Светлана ОМЕЛЬЯНЕНКО. К ВОПРОСУ О ВВЕДЕНИИ ПЕДАГОГИЧЕСКОГО ТРЕНИНГА В ПРОФЕССИОНАЛЬНУЮ ПОДГОТОВКУ БУДУЩИХ СОЦИАЛЬНЫХ ПЕДАГОГОВ

Автор анализирует особенности педагогического тренинга как эффективной формы организации обучения будущих социальных педагогов, определяет продуктивность использования педагогических деловых игр в процессе проведения тренинговых занятий в высшей школе.

Ключевые слова: будущие социальные педагоги, профессиональная подготовка, педагогический тренинг, деловые педагогические игры, педагогические и социально-педагогические дисциплины.

Svitlana OMELYANENKO. ABOUT THE IMPLEMENTATION OF PEDAGOGICAL TRAINING INTO PROFESSIONAL TRAINING OF FUTURE SOCIAL TEACHERS

The article presents the experience of practical activity in improving professional training of future social teachers in the process of using pedagogical training. The efficiency of using pedagogical training on the basis of defining of objectives of future professional activity of social teachers is proved. The author shows the peculiarities of pedagogical training taking into account the possibilities of its using at seminars and practical classes in pedagogical and social-pedagogical subjects. The article proves the efficiency of using pedagogical gaming as a method of learning, mastering and testing definite models of pedagogical solutions and appropriate pedagogical actions in a simulated situation, a choice of its optimal version. The author analyses the attitude of future social teachers to implementation of pedagogical training in the process of professional training.

Key words: future social teachers, professional training, pedagogical training, pedagogical gaming, pedagogical and social-pedagogical subjects.

Наталія ОМЕЛЬЯНЕНКО. ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ МОВЛЕННЕВОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ МАЙБУТНІМИ ФАХІВЦЯМИ АВІАЦІЙНОЇ ГАЛУЗІ

У статті представлені результати практичної діяльності із формування мовленнєвої компетенції майбутніх фахівців авіаційної галузі на кафедрі іноземних мов Кіровоградської льотної академії Національного авіаційного університету. Автор визначає психолого-педагогічні умови підвищення ефективності її формування.

Ключові слова: мовленнєва компетенція, авіаційна англійська мова, фахівці авіаційної галузі, мотивація, діалогова взаємодія, інформаційно-комунікаційні технології.

Наталія ОМЕЛЬЯНЕНКО. ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГИЧЕСКИЕ УСЛОВИЯ ФОРМИРОВАНИЯ РЕЧЕВОЙ КОМПЕТЕНЦИИ БУДУЩИМИ СПЕЦИАЛИСТАМИ АВИАЦИОННОЙ ОТРАСЛИ

В статье представлены результаты практической деятельности по формированию речевой компетенции будущих специалистов авиационной отрасли на кафедре иностранных языков Кировоградской летной академии Национального авиационного университета. Автор определяет психолого-педагогические условия повышения эффективности ее формирования.

Ключевые слова: речевая компетенция, авиационный английский язык, специалисты авиационной отрасли, мотивация, диалогическое взаимодействие, информационно-коммуникационные технологии.

Nataliya OMEL'YANENKO. PSYCHOLOGICAL AND PEDAGOGICAL CONDITIONS OF DEVELOPING SPEECH COMPETENCE BY FUTURE AVIATION SPECIALISTS

The results of practical work on the development of the speech competence of the future aviation specialists at the Foreign Languages Department of Kirovograd Flight Academy of National Aviation University are introduced in the article. The author defines psychological and pedagogical conditions of the increase of the efficiency of its development. When analyzing the content of developing the conditions of future aviation specialists training the author defines the effectiveness of using the interactive methods of training, incorporating into professional activity, enhancing inner and outer motivation, involving into dialogical interactivity, utilizing information and communication technologies. The article presents the stages of motivation and using information technologies in the process of Aviation English Language training, the implementation of which contributed to the development of listening and speech skills and habits of the students, their readiness to conduct radiotelephony communication with native speakers, representatives of different nationalities and people who have different speech accents.

Key words: speech competence, Aviation English Language, aviation specialists, motivation, dialogical interactivity, information and communication technologies.

Олена ПАВЛЕНКО. ХАРАКТЕРИСТИКА ДЕФІНІЦІЙ «МЕТОДИЧНА КУЛЬТУРА», «ФОРМУВАННЯ МЕТОДИЧНОЇ КУЛЬТУРИ» ЯК БАЗОВИХ У ДОСЛІДЖЕННІ ФОРМУВАННЯ МЕТОДИЧНОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНЬОГО ВИКЛАДАЧА ЕКОНОМІКИ

Від викладача економіки залежить розвиток і формування людини з розвинутим економічним мисленням, готовою до культурно-творчих перетворень у будь-якій галузі суспільного господарства. Тому, у сучасних умовах розвитку та модернізації системи кадрової політики держави особливо актуальною є проблема методичної підготовки викладача економіки в умовах університетської освіти, формування його методичної культури. У статті розкрито сутність базових дефініцій «методична культура», «формування методичної культури» та надано авторське визначення даних дефініцій.

Ключові слова: економічна освіта; методична культура; формування; формування методичної культури майбутнього викладача економіки.

Елена ПАВЛЕНКО. ХАРАКТЕРИСТИКА ДЕФИНИЦИЙ «МЕТОДИЧЕСКАЯ КУЛЬТУРА», «ФОРМИРОВАНИЕ МЕТОДИЧЕСКОЙ КУЛЬТУРЫ» КАК БАЗОВЫХ В ИССЛЕДОВАНИИ МЕТОДИЧЕСКОЙ КУЛЬТУРЫ БУДУЩЕГО ПРЕПОДАВАТЕЛЯ ЭКОНОМИКИ

От преподавателя экономики зависит развитие и формирование человека с развитым экономическим мышлением, готового к культурно-творческим преобразованиям в любой отрасли общественного хозяйства. Поэтому, в современных условиях развития и модернизации системы кадровой политики государства особенно актуальной является проблема методической подготовки преподавателя экономики в условиях университетского образования, формирование его методической культуры. В статье раскрыта сущность базовых дефиниций «методическая культура», «формирование методической культуры» и представлено авторское определение данных дефиниций.

Ключевые слова: экономическое образование; методическая культура; формирование; формирование методической культуры будущего преподавателя экономики.

Olena PAVLENKO. CHARACTERISTIC OF DEFINITIONS «METHODICAL CULTURE», «FORMING OF METHODOLOGICAL CULTURE» AS THE FUNDAMENTAL ONES IN RESEARCHING OF FORMING OF FUTURE ECONOMICS TEACHER'S METHODOLOGICAL CULTURE

An education, especially the higher economical education is considered as the main factor of the social, political and economical progress. Development and forming of a person with developed economical thinking, which is ready for culturally-creative transformations in any branch of social economy, depends from the economic teacher. That's why, in modern conditions of development and modernization of the state's personnel policy, the problem of methodical preparation of the future economics teacher's in conditions of university education is notably actual. Building of future economics teacher's methodical culture's conceptual apparatus, which include the definition of basic concepts, is the fundamental aspect of theoretic analysis of the problem of forming of future economics teacher's methodical culture. Essence of basic definitions «methodical culture» and «forming of methodical culture» is submitted in the article; author's definition of this terms is also submitted.

Keywords: economic education; methodical culture; formation; formation of methodological culture of the future teacher of the economy.

Тетяна ПИЛАЄВА. ІСТОРІЯ РОЗВИТКУ ДИСТАНЦІЙНОЇ ОСВІТИ В СВІТІ

У статті розглянуто історію розвитку дистанційної освіти в світі. Розкрито вплив нових технологій на еволюцію дистанційної освіти. В статті висвітлено передумови та процес формування Відкритого університету Великобританії, який став моделлю для створення відкритих університетів в інших країнах. Розглянуто позицію ЮНЕСКО стосовно використання методів дистанційної освіти.

Ключові слова: дистанційна освіта, історія дистанційної освіти, кореспондентські школи, Відкритий університет, освітнє телебачення, команди курсу, інформаційні технології.

Татьяна ПИЛАЕВА. ИСТОРИЯ РАЗВИТИЯ ДИСТАНЦИОННОГО ОБРАЗОВАНИЯ В МИРЕ

В статье рассмотрена история развития дистанционного образования в мире. Раскрыто влияние новых технологий на эволюцию дистанционного образования. В статье освещены предпосылки и процесс формирования Открытого университета Великобритании, который стал моделью для создания открытых университетов в других странах. Рассмотрена позиция ЮНЕСКО относительно использования методов дистанционного образования.

Ключевые слова: дистанционное образование, история дистанционного образования, корреспондентские школы, Открытый университет, образовательное телевидение, команды курса, информационные технологии.

Tetyana PULAEVA. THE HISTORY OF DISTANCE EDUCATION DEVELOPMENT IN THE WORLD

The article is devoted to historical analysis of distance education development in the world. The article determines that the era of distance education started in 1840, when I.Pitman established distance courses in London. It's defined, that the first possibility of getting higher education at the distance was realized in the University of London. Distance education is determined to develop through creation of both the first private correspondent schools and distance departments in classical universities. The UNESCO's attitude to the use of distance education is highlighted. The article sets out the impact of new technologies on the evolution of distance education development. The article examines the preconditions of the Open University of Great Britain creation and its formation process. The research sets out the roles of educational television, information technologies and «course teams» in distance programs creation. It is defined that the transfer from one stage of distance education to another is caused by gradual qualitative changes in education coupled with quantitative changes in information technologies.

Keywords: distance education, history of distance education, correspondent schools, the Open university, educational television, course teams, information technologies.

Анжела РАЦУЛ. ІНТЕНСИФІКАЦІЯ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ СТУДЕНТІВ НЕМОВНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ У ВНЗ З ВИКОРИСТАННЯМ ІНТЕРАКТИВНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ

У статті розглянуті питання поняття «інновації в освітній діяльності» як використання нових знань, прийомів, підходів, технологій для одержання ефективного результату у вигляді освітніх послуг, що відрізняються соціальною та ринковою затребуваністю. Визначено проблему постійного підвищення якості освіти, модернізацію її змісту та форм організації навчально-виховного процесу; впровадження освітніх інновацій та інформаційних технологій.

Ключові слова: професійна освіта, інноваційний підхід, практична діяльність, дистанційне навчання, мотивація навчання, процес навчання.

Анжела РАЦУЛ. ИНТЕНСИФИКАЦИЯ ОБУЧЕНИЯ ИНОСТРАННОМУ ЯЗЫКУ СТУДЕНТОВ НЕЯЗЫКОВЫХ СПЕЦИАЛЬНОСТЕЙ В ВУЗ С ИСПОЛЬЗОВАНИЕМ ИНТЕРАКТИВНЫХ МЕТОДОВ ОБУЧЕНИЯ

В статье рассмотрены вопросы понятия «инновации в образовательной деятельности» в процессе овладения новыми знаниями, приемами, технологиями для достижения эффективного результата в виде образовательных услуг, которые отличаются социальной и рыночной востребованностью. Определена проблема постоянного повышения качества образования, модернизации его содержания и форм организации учебно-воспитательного процесса; внедрение образовательных инноваций и информационных технологий.

Ключевые слова: профессиональное образование, инновационный подход, практическая деятельность, дистанционное обучение, мотивация обучения, процесс обучения.

Anzhela RATCUL. INTENSIFICATION OF FOREIGN LANGUAGE STUDYING OF STUDENTS OF NON-LINGUISTIC DISCIPLINES IN HIGHER INSTITUTION USING INTERACTIVE TEACHING METHODS

The article presents the questions in the process of mastering new knowledge of the concept of «innovation in educational activities», techniques, technologies with the aim of achieving effective results in the form of

educational services, which are different social and market demand for. Identify the problem of its continuously improving of the quality of education, modernization of its contents and organization of the educational introduction of educational innovation and information technologies. Illumination of topical issues in teaching any courses at the university is intended to help teachers efficiently to organize the training under the state educational standards, the main laws and new trends in pedagogy, psychology, didactics, linguistics, computer science and others. The article emphasized that active teaching methods significantly improve memorization of the material, contribute to its identification and targeted implementation.

Key words: professional education, innovative approach, practical activities, distance learning, motivation training, learning process.

Оксана СЕРГЕЄВА. ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ ПЕРЕКЛАДАЧІВ В УНІВЕРСИТЕТАХ ВЕЛИКОЇ БРИТАНІЇ

У статті досліджуються питання використання інформаційних технологій під час підготовки майбутніх перекладачів у Великій Британії. Автор описує низку навчальних платформ, що знайшли застосування в педагогічній практиці і є популярними серед студентів британських університетів і з'ясовує, що використання інформаційних технологій дозволяє активізувати навчальний процес, сприяти формуванню необхідних професійних компетенцій майбутніх перекладачів.

Ключові слова: інформаційні технології, перекладач, професійна підготовка, навчальна платформа, форма, метод, компетентність.

Оксана СЕРГЕЄВА. ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ИНФОРМАЦИОННЫХ ТЕХНОЛОГИЙ В ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ ПОДГОТОВКЕ ПЕРЕВОДЧИКОВ В УНИВЕРСИТЕТАХ ВЕЛИКОБРИТАНИИ

В статье исследуются вопросы использования информационных технологий при подготовке будущих переводчиков в Великобритании. Автор описывает ряд учебных платформ, которые нашли применение в педагогической практике и пользуются популярностью у студентов британских университетов, и выясняет, что использование информационных технологий позволяет активизировать учебный процесс, способствует формированию необходимых профессиональных компетенций будущих переводчиков.

Ключевые слова: информационные технологии, переводчик, профессиональная подготовка, учебная платформа, форма, метод, компетентность.

Oksana SIERHIEVA. USING INFORMATION TECHNOLOGIES IN PROFESSIONAL TRAINING OF TRANSLATORS / INTERPRETERS AT THE UNIVERSITIES OF GREAT BRITAIN

The article investigates using information technologies of translators/interpreters' training at UK universities. The author presents a number of educational platforms which have found the application in the teaching practice and are popular among the students of the Universities in the UK. The article deals with the information about ways, technologies and methods of teaching and practice of translators/interpreters' training at the universities of Great Britain. The author proves that IT resources help students work faster and better with educational information and prepare printed versions of methodical materials. The organization of study process at British universities is characterized by implementation of modern information and communication technologies such as quizzes, chats, wiki-technologies, forums, inter-active seminars; the use of computer translation software such as TRADOS WSS, MOSS; proper technical equipment, scientific and methodological literature. The author finds out that the use of information technologies can activate the educational process and promote professional competencies required for future translators and interpreters.

Key words: information technologies, translator/interpreter, professional training, educational platform, forms, ways, competence.

Тетяна СИДОРЕНКО. ФОРМУВАННЯ ХУДОЖНЬОГО СВІТОГЛЯДУ ШКОЛЯРІВ ЗАСОБАМИ МУЗИЧНОГО ІМПРЕСІОНІЗМУ

У статті розкрито сутність цілісного світогляду школяра як стержня формування особистості та художнього світогляду, його складової. Проаналізовано й теоретично обґрунтовано умови формування художнього світогляду засобами музичного імпресіонізму.

Ключові слова: музичний імпресіонізм, художній світогляд, педагогічні умови, стильові особливості.

Татьяна СИДОРЕНКО. ФОРМИРОВАНИЕ ХУДОЖЕСТВЕННОГО МИРОВОЗЗРЕНИЯ ШКОЛЬНИКОВ СРЕДСТВАМИ МУЗЫКАЛЬНОГО ИМПРЕССИОНИЗМА

В статье раскрыта сущность целостного мировоззрения школьника как стержня формирования личности и художественного мировоззрения, его составляющей. Проанализированы и теоретически обоснованы условия формирования художественного мировоззрения средствами музыкального импрессионизма.

Ключевые слова: музыкальный импрессионизм, художественное мировоззрение, педагогические условия, стилевые особенности.

Tatyana SYDORENKO. THE FORMATION OF THE ARTISTIC WORLD WITH THE HELP OF PUPILS OF MUSICAL IMPRESSIONISM

The article reveals the essence of the holistic world view of the schoolboy as the rod forming the personality and artistic outlook, its component. Analyzed and theoretically grounded conditions of formation the artistic world by means musical impressionism. It is proved that the stylistic features of musical impressionism provide teachers by means of expression, which affect the formation of the students of the art world.

Require more advanced search capabilities to familiarize students with the works of Debussy and Ravel, employing for that extra-curricular activities, in particular those of its forms as a lecture-concert contest «Guess the melody», a computer presentation, and others. In addition, the music lessons where the curriculum did not provide familiarity with the music of the Impressionists, it is possible to use in these phases of the lesson as a class organization, generalization and systematization of knowledge, the result of the lesson.

Key words: musical impressionism, artistic outlook, pedagogical conditions, stylistic features.

Микола СУПРОВИЧ, Катерина ЗАМОЙСЬКА, Андрій РАК, Віталій РУДЬ. ОСОБЛИВОСТІ ТЕМПЕРАМЕНТУ СТУДЕНТІВ

У статті наведено результати дослідження темпераменту студентів різних напрямків навчання (спеціальностей) на основі даних, отриманих за наслідками тестування при вивченні дисципліни БЖД. Тестування проведено за тестом Айзенка. За результатами дослідження встановлено, що серед студентів переважають темпераменти з підвищеним рівнем нейротизму. Майбутні агрономи, ветеринари і механіки характеризуються підвищеною збудливістю та закритістю, а курсанти військового схильністю до холеричного темпераменту.

Ключові слова: темперамент, студент, тест Айзенка, меланхолік, сангвінік, холерик, флегматик.

Николай СУПРОВИЧ, Екатерина ЗАМОЙСКАЯ, Андрей РАК, Виталий РУДЬ. ОСОБЕННОСТИ ТЕМПЕРАМЕНТА СТУДЕНТОВ

В статье приведены результаты исследования темперамента студентов разных направлений обучения (специальностей) на основе данных, полученных по результатам тестирования при изучении дисциплины БЖД. Тестирование проведено с использованием теста Айзенка. По результатам исследования установлено, что среди студентов преобладают темпераменты с повышенным уровнем нейротизма. Будущие агрономы, ветеринары и механики характеризуются повышенной возбудимостью и закрытостью, а курсанты военного склонностью к холерическому темпераменту.

Ключевые слова: темперамент, студент, тест Айзенка, меланхолик, сангвиник, холерик, флегматик.

Mykola SUPROVYCH, Kateryna ZAMOYSKA, Andriy RAK, Vitaliy RUD. SPECIFICS OF TEMPERAMENT STUDENTS

The article presents the results of research temperaments students from different areas of training (specialties) based on the obtained results in the study testing disciplines «Security of Vital Activity». Testing conducted by test Eysenck (API - Eysenck Personality Inventory). Participation in the survey were students aged 18 to 25 years. There are five researched areas of training on three specialties of agricultural direction (agronomists, veterinarians and mechanics), one direction – students of military engineering institute and one direction – students branch of Kyiv University of Tourism Economics and Law. Total examined 973 questionnaires.

The study found that among students dominated temperaments with high levels of excitability. Future agronomists, veterinarians and mechanics are characterized by increased excitability and by closed nature. Cadets have a tendency to choleric temperament. Averaged overall temperament of the modern student shows that it a person with high excitability and closed nature.

Key words: temperament, student, test Eysenck, melancholic, sanguine, choleric, phlegmatic.

Ірина ТОЛМАЧОВА. ХАРАКТЕРИСТИКА ПОНЯТТЯ «САМОКОНТРОЛЬ» У ДИДАКТИЧНОМУ АСПЕКТІ

У статті представлено змістову характеристику поняття «самоконтроль» як компоненту учіння. З'ясовано його суть, мету, функції, види, об'єкти, напрями та структуру. Самоконтроль схарактеризовано як педагогічне явище, спрямоване на забезпечення ефективності навчання в середньому загальноосвітньому навчальному закладі в умовах реалізації компетентнісної освіти.

Ключові слова: компетентнісна освіта, середній загальноосвітній навчальний заклад, школяр, учіння, самоконтроль, ефективність навчання.

Ирина ТОЛМАЧЕВА. ХАРАКТЕРИСТИКА ПОНЯТИЯ «САМОКОНТРОЛЬ» В ДИДАКТИЧЕСКОМ АСПЕКТЕ

В статье представлена содержательная характеристика понятия «самоконтроль» как компонента учения. Определена его суть, цель, функции, виды, объекты, направление и структура. Самоконтроль охарактеризован как явление, направленное на обеспечение эффективности обучения в среднем общеобразовательном учебном заведении в условиях реализации компетентностного образования.

Ключевые слова: компетентностное образование, среднее общеобразовательное учебное заведение, школьник, учение, самоконтроль, эффективность обучения.

Iryna TOLMACHOVA. DESCRIPTION OF THE CONCEPT «SELF-CONTROL» IN DIDACTICAL ASPECTS

In the article presents a meaningful description of the concept of «self-control» as a component of learning. This concept is analyzed from the standpoint of various scientific approaches. It was elucidated the essence of self-control in the course of learning, its purpose, functions, types, objects, directions and structure. The purpose of self-control – preventing and correcting errors. Self-control as a part of learning has function such as: regulatory, planning, checkout, control, corrective. To types of self-control by time basis include: preliminary, current, final. The objects of self-control are real or predictable process or the result of own actions. The term «self-control» characterizes the direction of schoolboys' control on their own learning activities.

The author defines self-control as a structural component of learning, that is a system of practical and intellectual action that makes the schoolboy with the aim of checking the correctness of usage of a particular way of action (composition, completeness and consistency of corresponding operations). Self-control is determined as a pedagogical phenomenon, aimed at ensuring the learning efficiency in secondary educational institution in terms of implementing of competence education.

Keywords: competence of education, secondary educational institution, schoolboy, learning, self-control, learning efficiency.

Оксана ТУР. СОЦІАЛЬНО-ІСТОРИЧНІ ПЕРЕДУМОВИ СТАНОВЛЕННЯ Й РОЗВИТКУ ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ: АНТИЧНА ДОБА

У статті розглянуто поняття «комунікативна компетентність», увагу приділено шляхам формування комунікативної компетентності особистості в Стародавніх Греції та Римі. Проаналізовано погляди Сократа, Платона, Аристотеля, Цицерона та Квінтіліана, які дають практичні рекомендації для ефективної комунікації.

Ключові слова: комунікативна компетентність, комунікація, бесіда, Аристотель, Сократ, Платон, Цицерон, Квінтіліан.

Oksana TUR. SOCIO-HISTORICAL PRECONDITIONS OF FORMATION AND DEVELOPMENT PROBLEMS OF FORMATION OF COMMUNICATIVE COMPETENCE: THE ANCIENT PERIOD

В статье рассмотрено понятие «коммуникативная компетентность», внимание уделено пути формирования коммуникативной компетентности личности в Древних Греции и Риме. Проанализированы взгляды Сократа, Платона, Аристотеля, Цицерона и Квинтилиана, которые дают практические рекомендации для эффективной коммуникации.

Ключевые слова: коммуникативная компетентность, коммуникация, беседа, Аристотель, Сократ, Платон, Цицерон, Квинтилиан.

Oksana TUR. SOCIO-HISTORICAL PRECONDITIONS OF FORMATION AND DEVELOPMENT PROBLEMS OF FORMATION OF COMMUNICATIVE COMPETENCE: THE ANCIENT PERIOD

In article the concept «communicative competence» is considered, the attention is paid to ways of formation of communicative competence of the personality of Ancient Greece and Ancient Rome. Socrates's views of communication and dialogue as a way of communication are analysed (every participant of communication has equal rights). The characteristic of a position of Platon concerning learning efficiency is given (ability to ask and answer, adhere to rules of conversation, to use the principles of communication and others) and Aristotle (the priority in communication considers separate qualities of identity). The leading ideas of formation of communicative competence are considered in Cicero's works (communication scientific and creative; communication helps professional activity) and Quintilian's works (to know grammar, philosophy, art, right; able to do the analysis of works of writers, poets, speakers; basis of preparation to communication is forming of communicative skills), they do practical recommendations for effective communication.

Keywords: communicative competence, communication, conversation, Aristotle, Socrates, Plato, Cicero, Quintilian.

Наталія УЙСІМБАЄВА. ПРОБЛЕМА ІДЕАЛУ ЯК СТРАТЕГІЧНОГО ОРІЄНТИРА У САМОВДОСКОНАЛЕННІ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ

У статті визначено значення ідеалу як зразка досконалості, що визначає ціннісні уявлення майбутнього вчителя щодо досконалості; доведено, що головною умовою сприйняття та визначення самовдосконалення певного ідеалу є ціннісно-смысловое наповнення його для особистості; зазначено, що ідеал особистісного самовдосконалення майбутнього вчителя має як індивідуальний, так і соціальний характер.

Ключові слова: ідеал, досконалість, самовдосконалення, ідеальний образ, ідеал самовдосконалення, цінності.

Наталія УЙСІМБАЄВА. ПРОБЛЕМА ИДЕАЛА КАК СТРАТЕГИЧЕСКОГО ОРИЕНТИРА В САМОСОВЕРШЕНСТВОВАНИИ БУДУЩЕГО УЧИТЕЛЯ

В статье определено значение идеала как образца совершенства, что определяет ценностные представления будущего учителя относительно совершенства; доказано, что главным условием восприятия и определения самосовершенствования определенного идеала является ценностно-смысловое наполнение его для личности; указано, что идеал личностного самосовершенствования будущего учителя имеет как индивидуальный, так и социальный характер.

Ключевые слова: идеал, совершенство, самосовершенствования, идеальный образ, идеал самосовершенствования, ценности.

Natalia UISIMBAEVA. THE PROBLEM OF THE IDEAL AS A STRATEGIC ORIENTATION OF SELF-PERFECTION OF FUTURE TEACHERS

The article defines the value of an ideal as the model of perfection, which determines the value orientations of future teachers about perfection and is a strategic landmark in the process of self-perfection. The attention is focused on the fact that the ideal of personal self-perfection of future teachers has both personal and social nature because it is determined in accordance to their value system and value systems of society.

The main terms of perception and as identifying objective of the improvement of a certain ideal is that the ideal image should have the value-semantic content for personality, perspectives and the stages of its achievement be based on an objective analysis of potential opportunities. Accordingly, there is an awareness of man's personal ideal, with the corresponding formation of an ideal image. It is therefore important that in the process of self-perfection future teacher aware of the ideal image (the ideal model) on which it will rely at some stage in the process of personal and professional self-perfection.

Key words: ideal, perfection, self-perfection, ideal image, ideal self-perfection, values.

Інна ШИШОВА. ЛОГОПЕДИЧНА РИТМІКА В СИСТЕМІ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ ДО КОРЕКЦІЙНОЇ ОСВІТИ ДІТЕЙ З ОСОБЛИВОСТЯМИ ФІЗИЧНОГО ТА ПСИХОМОВЛЕННЕВОГО РОЗВИТКУ

Складовою діяльності педагога є діагностична, профілактична й корекційна робота із дітьми, що потребують особливого підходу. У статті розглянуто діяльнісну складову корекційного виховання, здійснено аналіз логопедичної ритміки як одного з важливих та перспективних розділів логопедії, корекційної педагогіки, успішних методів корекції мовлення та навчального предмета.

Ключові слова: психолого-педагогічна підготовка, логопедична ритміка, інтеграція, інклюзивна освіта, діти з особливостями розвитку.

Инна ШИШОВА. ЛОГОПЕДИЧЕСКАЯ РИТМИКА В СИСТЕМЕ ПОДГОТОВКИ СТУДЕНТОВ К КОРРЕКЦИОННОМУ ОБРАЗОВАНИЮ ДЕТЕЙ С ОСОБЕННОСТЯМИ ФИЗИЧЕСКОГО И ПСИХОРЕЧЕВОГО РАЗВИТИЯ

Составляющей деятельности педагога является диагностическая, профилактическая и коррекционная работа с детьми, требующими особенного подхода. В статье рассмотрена деятельность составляющая коррекционного воспитания, осуществлен анализ логопедической ритмики как одного из важных и перспективных разделов логопедии, коррекционной педагогики, успешных методов коррекции речи и учебного предмета.

Ключевые слова: психолого-педагогическая подготовка, логопедическая ритмика, интеграция, инклюзивное образование, дети с нарушениями развития.

Inna SHUSHOVA. SPEECH-LANGUAGE THERAPY RHYTHMS IN THE SYSTEM OF PREPARATION OF STUDENTS FOR REMEDIAL EDUCATION OF CHILDREN WITH FEATURES OF PSYCHOPHYSICAL AND SPEECH DEVELOPMENT

The problem of the increase of efficiency of the training and education of children with special necessities is vital question as for Ukraine as for other countries of world community because more and more pupils have problems of various organs and systems development.

In order to solve marked aims is necessary to secure the optimal education of pedagogical workers for successful implementation of such activity. Psychological and pedagogical conditions of future teachers and psychologist to work under conditions of integral education are: updating the content of training future specialists of theoretical issues concerning the problem of educational neglect; providing future teachers and psychologist the skills and abilities of correctional and educational work; complex organization of practice lessons of the content character. In article is considered of activity component of correctional education and the analysis of Speech-Language Therapy rhythms as one of the important and promising parts of speech therapist, special education, successful methods of correction speech and academic subject.

Keywords: *psychological and pedagogical training, Speech-Language Therapy rhythms, integration, inclusive education, children with problems of development.*

Світлана ЩЕРБИНА. ФУНКЦІЇ ВИКЛАДАЧА У НАВЧАННІ ІНШОМОВНИХ КОМУНІКАТИВНИХ КОМПЕТЕНЦІЙ

У даній статті розглядаються основні функції викладача іноземної мови, зумовлені потребою розвитку комунікативних навичок студентів. Представлена у статті інформація узагальнює погляди різних фахівців і надає загальний опис функцій викладача, використання яких сприяє успішному навчанню комунікативних компетенцій.

Ключові слова: *функції викладача, комунікативна компетенція, діяльність, соціально-психологічні фактори, мовна модель.*

Светлана ЩЕРБИНА. ФУНКЦИИ ПРЕПОДАВАТЕЛЯ В ОБУЧЕНИИ ИНОЯЗЫЧНОЙ КОМУНІКАТИВНОЙ КОМПЕТЕНЦИИ

В статье рассматриваются основные функции преподавателя иностранного языка, обусловленные необходимостью развития коммуникативных навыков студентов. Представленная в статье информация обобщает различные подходы специалистов к определению функций преподавателя, использование которых способствует успешному обучению коммуникативным компетенциям.

Ключевые слова: *функции преподавателя, коммуникативная компетенция, деятельность, социально-психологические факторы, языковая модель.*

Svitlana SHCHERBINA. TEACHER'S FUNCTIONS IN TEACHING LANGUAGE COMMUNICATIVE COMPETENCE

The article observes the main functions assumed for teacher of foreign language, proceeding from the special need to develop students' communicative skills. The information presented in the article summarizes opinions of different experts and provides the general description of teacher roles advisable for successful teaching communicative competence. The author underlines that the teacher will benefit from using a variety of strategies. As the students often work in a small groups the teacher will observe the activities, noting problem areas for future work. Teachers will experience greater success when activities are planned around the students' interests and take into account subjects that they have some knowledge about.

Students learn a language more quickly and more easily if they are comfortable and secure. It is the teacher's responsibility to create a warm, supporting learning environment. Only through rewarding and successful experience students can learn effectively and retain a positive attitude toward the language.

Key words: *teacher's functions, communicative skills, activity, social and psychological factors, language model.*

Евеліна БОГІВ, Маріанна КАБАЦІ. РОЛЬОВА ГРА ЯК ЗАСІБ ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА УРОКАХ НІМЕЦЬКОЇ МОВИ ПРОФЕСІЙНОГО СПРЯМУВАННЯ У ВИЩИХ ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ

У статті розглядається роль іноземної мови як важливий чинник активізації пізнавальної діяльності та джерело формування соціальної свідомості. У рольовій грі іноземною мовою можна активізувати і реалізувати всі компоненти спілкування. Рольова гра - це своєрідний навчальний прийом, при якому студент повинен, вільно розмовляти в рамках заданих обставин.

Ключові слова: *рольова гра, пізнавальна діяльність, роль, заняття, німецька мова.*

Эвелина БОГИВ, Марианна КАБАЦИ. РОЛЕВАЯ ИГРА КАК СРЕДСТВО ПОЗНАВАТЕЛЬНОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ НА УРОКАХ НЕМЕЦКОГО ЯЗЫКА ПРОФЕССИОНАЛЬНОГО НАПРАВЛЕНИЯ В ВЫСШИХ УЧЕБНЫХ ЗАВЕДЕНИЯХ

В статье рассматривается роль иностранного языка как важный фактор активизации познавательной деятельности и источник формирования социального сознания. В ролевой игре на иностранном языке можно активизировать и реализовать все компоненты общения. Ролевая игра - это своеобразный учебный прием, при котором ученик должен свободно говорить в рамках заданных обстоятельств.

Ключевые слова: *ролевая игра, познавательная деятельность, роль, занятия, немецкий язык.*

Evelina BOHIV, Marianna KABATCI. ROLE PLAY AS A MEAN OF COGNITIVE ACTIVITY AT THE PROFESSIONAL-ORIENTED GERMAN LANGUAGE LESSONS AT HIGNER EDUCATIONAL INSTITUTIONS

The article deals with the role of foreign language as an important factor of cognitive activity activation and the source of social consciousness formation. The roleplay on a foreign language lesson can activate and realize all of the communication components. Role play is a kind of educative activity, in which a student should speak freely within the specified circumstances, speaking as one of the participants in foreign language communication. Game activity influences the development of attention, memory, thinking, imagination, all cognitive processes. So, for example, pedagogic and didactic value of the game is that it allows its participants to reveal themselves, learn to take an active position, test yourself on the professional suitability. However, it is important to note that the performance of the game as a means of training depends of a number of requirements, such as: the presence of an imaginary situation, plan, in which students act; compulsory realization of the game, the result of rules of the game. Game is a tool for teaching, which activates the mental activity of pupils, allows you to make the educational process more attractive and interesting, and causes worry that creates a powerful incentive to mastering the language.

Key words: role play, cognitive activity, role, lesson, German language.

Віра ЖЛУДЬКО. ТЕАТРАЛІЗАЦІЯ ЯК ПРІОРИТЕТНА ПЕДАГОГІЧНА УМОВА ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ДО ІГРОДИЗАЙНУ З МОЛОДШИМИ ШКОЛЯРАМИ

Стаття присвячена актуальній проблемі сучасної теорії і методики професійної освіти – використанню театралізації як пріоритетної педагогічної умови формування готовності майбутніх учителів початкових класів до навчання ігрового дизайну молодших школярів. Автор розглядає особливості методики навчання театралізованого ігродизайну в процесі викладання дисциплін художнього і технологічного циклів у педагогічних ВНЗ.

Ключові слова: початкова дизайн-освіта, ігровий дизайн, театралізований ігродизайн, інтегрований підхід.

Вера ЖЛУДЬКО. ТЕАТРАЛИЗАЦИЯ КАК ПРИОРИТЕТНОЕ ПЕДАГОГИЧЕСКОЕ УСЛОВИЕ ФОРМИРОВАНИЯ ГОТОВНОСТИ БУДУЩИХ УЧИТЕЛЕЙ К ИГРОДИЗАЙНУ С МЛАДШИМИ ШКОЛЬНИКАМИ

Статья посвящена актуальной проблеме современной теории и практики профессионального образования – использованию театрализации как приоритетного педагогического условия формирования готовности будущих учителей к обучению игровому дизайну младших школьников. Автор рассматривает особенности методики обучения театраллизованного игродизайна в процессе преподавания дисциплин художественного и технологического циклов в педагогических ВУЗ.

Ключевые слова: начальное дизайн-образование, игровой дизайн, театрализованный игродизайн, интегративный подход.

Vira ZHLUDKO. THEATRICALITY AS THE PRIORITY PEDAGOGICAL CONDITION OF FUTURE TEACHERS' FORMATION TO GAME DESIGN WITH PRIMARY SCHOOL PUPILS

In the article the problem of theatricality as a priority pedagogical condition of future elementary school teachers' formation to study game design by primary school pupils is viewed; teaching methodology of theatrical game design in the process of teaching artistic disciplines and technological cycles in pedagogical universities is presented. Theatrical game design is regarded as an effective method of artistic and game design, the essence of which lies in the synthesis of art and speech, visual and object-reform activities of primary school teachers in the form of creative game-theatricalities, including: complex application of intellectual games «directors-actors», manipulative games «artist-directors» and touch games «artist-designers.» The basis of the proposed methodology of theatrical game design integrated content of disciplines «Children's Literature», «Fine Arts with the methodology of teaching», «Employment training with practical work» foregrounds. Research outlines common characteristics of the teacher and theatrical actor; the principles and methodological approaches; organizational forms and means of theatrical game design are tailored.

Key words: Primary education design, game design, theatrical game design, inter-disciplined approach.

Лариса ГАЙДАЙ, Оксана КАЛЮЖНА. РОЗВИТОК СЦЕНІЧНО-ВИКОНАВСЬКОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА

У даній статті розкриваються питання розвитку сценічно-виконавської культури майбутніх вчителів музичного мистецтва в контексті сучасних наукових підходів до запровадження інноваційних методів навчання у системі вищої педагогічної освіти. Розробка та апробація інноваційних методів навчання у музичній педагогіці сприятиме повноцінному засвоєнню і практичному використанню

професійних компетенцій, які опановує студент-музикант під час навчання у вищому навчальному закладі.

Ключові слова: сценічно-виконавська культура, інноваційні методи навчання, професійні компетенції, майбутній вчитель музичного мистецтва.

Лариса ГАЙДАЙ, Оксана КАЛЮЖНА. РАЗВИТИЕ СЦЕНИЧНО-ИСПОЛНИТЕЛЬСКОЙ КУЛЬТУРЫ БУДУЩИХ УЧИТЕЛЕЙ МУЗЫКАЛЬНОГО ИСКУССТВА

В данной статье раскрываются вопросы развития сценично-исполнительской культуры будущих учителей музыкального искусства в контексте современных научных подходов к использованию инновационных методов обучения в системе высшего педагогического образования. Разработка и апробация инновационных методов обучения в музыкальной педагогике способствует полноценному усвоению и практическому использованию профессиональных компетенций, которыми овладевает студент-музикант в процессе обучения в высшем учебном заведении.

Larysa HAIDAI, Oksana KALYUZHNA. THE DEVELOPMENT OF THE STAGE-PERFORMING CULTURE OF THE FUTURE TEACHERS OF THE MUSIC ART

This article highlights the development of the stage-performing culture of the future teachers of music art in the context of the modern scientific approaches while introducing innovational means of education in the high pedagogical educational system (especially in music art). The working out and the approbation of the innovational methods of education in the musical art sphere will assist in complete mastering and practical usage of the systemized knowledge and skills, which were gained by the students during their studying in the higher educational establishment.

The development and the testing of the innovational methods of studying in the musical sphere will lead to complete and overall mastering and, what is more important, its practical usage of the system of knowledge and skills, which the student will receive during his or her studying at the university.

Key words: stage-performing culture, innovational methods of education, professional competences, future musical teacher.

Юлія ЛОКАРЄВА. МИСТЕЦТВА У ПРОЦЕСІ МУЗИЧНО-ТЕОРЕТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ

У статті розглядаються актуальні проблеми професійного становлення майбутніх учителів музичного мистецтва, висвітлюється потенціал різних видів музично-педагогічної діяльності, акцентується увага на формуванні творчо-проективних умінь студентів вищих навчальних мистецьких закладів.

Ключові слова: професійне становлення, майбутній учитель музичного мистецтва, творчо-проективні уміння.

Юлия ЛОКАРЕВА. ИСКУССТВА В ПРОЦЕССЕ МУЗЫКАЛЬНО-ТЕОРЕТИЧЕСКОЙ ПОДГОТОВКИ

В статье рассматриваются актуальные проблемы профессионального становления будущих учителей музыкального искусства, освещается потенциал разнообразных видов музыкально-педагогической деятельности, акцентируется внимание на формировании творческо-проективных умений студентов высших учебных заведений искусств.

Ключевые слова: профессиональное становление, будущий учитель музыкального искусства, творчески-проективные умения.

Julia LOKAREVA. THE FORMATION OF CREATIVE AND PROJECTIVE SKILLS OF FUTURE TEACHERS OF MUSICAL ART IN THE PROCESS OF MUSICAL-THEORETICAL TRAINING

The article considers the problems of professional formation of future teachers of musical art, highlights the potential of different kinds of musical-pedagogical activity, focuses on the formation of creative and projective skills of students of higher educational art institutions. An important stage of professional formation of students is based on content line «design of the acquired knowledge in future professional activity», so attention was directed on the implementation experience of pedagogical skills of students in the form of musical-pedagogical activity of future teachers of musical art, which intensified all the components of professional development. The main goal provided a creative approach to music teaching students. During the classes the students solved a number of moldable tasks, an important addition to what was involved in various forms of public lectures and educational activities at the faculty of arts, schools of aesthetic education in school.

This intensified professional development of future teachers, which was manifested in the interest of musical-pedagogical activity, professional growth and creative motivation, the desire to develop creativity, the enrichment of musicological thesaurus, as well as developing skills in pedagogical projection and self-evaluation.

Key words: professional becoming of future teacher of musical art, creative projective skills.

Марина НАЗАРЕНКО. НАУКОВО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ВОКАЛЬНО-ХОРОВОЇ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ ПЕДАГОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

У статті висвітлено проблеми формування готовності майбутніх учителів музичного мистецтва до вокально-хорової діяльності, досліджено стан даного виду фахового навчання студентів мистецьких факультетів педагогічних університетів, здійснено аналіз науково-методичних досліджень у цій галузі.

Ключові слова: вокально-хорова підготовка, майбутній вчитель музичного мистецтва, вокально-хорові дисципліни, оптимізація навчального процесу, хормейстер.

Марина НАЗАРЕНКО. НАУЧНО-МЕТОДИЧЕСКИЕ ОСНОВЫ ВОКАЛЬНО-ХОРОВОЙ ПОДГОТОВКИ СТУДЕНТОВ ПЕДАГОГИЧЕСКОГО УНИВЕРСИТЕТА

В статье освещены проблемы формирования готовности будущих учителей музыки к вокально-хоровой деятельности, исследовано состояние данного вида обучения студентов факультетов искусств педагогических университетов, сделан анализ научно-методических исследований в этой области.

Ключевые слова: вокально-хоровая подготовка, будущий учитель музыки, вокально-хоровые дисциплины, оптимизация учебного процесса, хормейстер.

Maryna NAZARENKO. SCIENTIFIC AND METHODOLOGICAL BASIS OF VOCAL AND CHORAL TRAINING OF STUDENTS AT PEDAGOGICAL UNIVERSITY

The improving of the process of a future music teacher's training means the implementation of new up-to-date approaches and methods into the system of training at art faculties. Despite a wide range of research in the field of vocal and choral training of students at music and pedagogical universities, the problem is still relevant how to make future music teachers ready for this kind of practice. The analysis of scientific and methodological research and the generalization of practical experience of vocal and choral work at art faculties show that there are still problems in this area which need the scientific approach to solve them. The issues of forming the readiness for vocal and choral activity among future teachers of music is shown in the article, the present state of this type of professional training of students at art faculties at pedagogical universities is investigated, the scientific and methodological research in this area is analyzed.

Key words: vocal and choral training, the future teacher of music, vocal and choral disciplines, optimization of the learning process, choirmaster.

Ольга НЕГРЕБЕЦЬКА. МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО У ПРОЦЕСІ СОЦІАЛІЗАЦІЇ СТУДЕНТІВ

У статті розглядаються проблеми соціалізації студентів та роль музичного мистецтва в цьому контексті.

Ключові слова: соціалізація, учбово-виховне середовище, соціально-педагогічні умови, музична культура.

Ольга НЕГРЕБЕЦКАЯ. МУЗЫКАЛЬНОЕ ИСКУССТВО В ПРОЦЕССЕ СОЦИАЛИЗАЦИИ СТУДЕНТОВ

В статье рассматриваются проблемы социализации студентов и роль музыкального искусства в этом контексте.

Ключевые слова: социализация, учебно-воспитательный процесс, социально-педагогические условия, музыкальная культура.

Olga NEGREBECKA (KIROVOGRAD). MUSICAL ART OF PROCESS IN SOCIAL ACTIVITY AND SUCCESSFUL SOCIALIZATION OF STUDENTS

In this article an author shows that in higher educational establishment expansion of sphere of musical education is the feature of process of musical education of students, that in an eventual result is instrumental in social activity and successful socialization of students, shows the stages of adapted of personality in a new social environment, exposes the stages of the system of aesthetically musically-beautiful education of student young people. Based on theoretical analysis of the scientific literature identified the nature specificity of the socialization process of student in contemporary higher education institution, opened its specifics and peculiarities. Defined and justified social pedagogical conditions of socialization of students of music and pedagogical skills in teaching and educational environment by means of musical culture on the basis of personality-oriented organization of the educational environment of higher education. Social and pedagogical conditions that ensure the effectiveness of the socialization process of future music teachers, are defined as follows: learner-oriented organization of the educational environment, orientation of the educational process at the internalization of norms and values of norms and values of musical culture, and the organic relationship of the educational process and of extracurricular activities through organization of the educational environment as an analog of real social processes, and the atmosphere of artistic and creative communication in the classroom, dialogic communication, personal orientation of the situation and self-education students as tutors socialization mechanisms.

Keywords: socialization, learning and educational environment, social and pedagogical condition, musical culture.

Олександр ОМЕЛЬЧУК, Валерій ШАБАГА. МЕТОД ПРОЕКТІВ У ПІДГОТОВЦІ ВЧИТЕЛІВ ТЕХНОЛОГІЙ ДО ПРОФІЛЬНОГО НАВЧАННЯ УЧНІВ ХУДОЖНЬОЇ ОБРОБКИ МАТЕРІАЛІВ

У статті розглянуто питання удосконалення підготовки майбутніх учителів технології до профільного навчання учнів основної школи з художньої обробки матеріалів на основі методу проектів. Сформульовано характерні риси, властиві методу творчих навчальних проектів: результативність, між предметність, проблемність, самостійність, двоплановість.

Ключові слова: профільне навчання, методи, метод творчих навчальних проектів, художнє оброблення матеріалів.

Александр ОМЕЛЬЧУК, Валерий ШАБАГА. МЕТОД ПРОЕКТОВ В ПОДГОТОВКЕ УЧИТЕЛЕЙ ТЕХНОЛОГИИ К ПРОФИЛЬНОМУ ОБУЧЕНИЮ УЧАЩИХСЯ ХУДОЖЕСТВЕННОЙ ОБРАБОТКЕ МАТЕРИАЛОВ

В статье рассмотрены вопросы совершенствования подготовки будущих учителей технологии к профильному обучению учащихся основной школы по художественной обработке материалов на основе метода проектов. Сформулированы характерные черты, присущие методу творческих учебных проектов: результативность, междупредметность, проблемность, самостоятельность, двупланность.

Ключевые слова: профильное обучение, методы, метод творческих учебных проектов, художественная обработка материалов.

Alexander OMELCHUK, Valery SHABAGA. METHOD TEACHER TRAINING PROJECTS IN TECHNOLOGY TO PROFILE EDUCATION OF ARTISTIC TREATMENT OF MATERIALS

The questions of improving the training of future teachers of technology to profile education secondary school pupils of the art materials processing on the basis of projects. The necessity of attracting students to design and technological activities in the process of practical art processing of materials. Formulated features inherent in the method of creative learning projects: performance, between objectivity, problematic, independence, duality. The present level of implementation of the method of creative learning projects that meet the specifics of the creative process of assimilation of scientific and practical ways to find new, innovative solutions. It is shown that in terms of educational technology teacher interaction becomes a skilled organizer and consultant design and technology of high school students.

Keywords: specialized education, method, creative educational projects, artistic processing of materials.

Ольга ПУНГІНА. ВКЛАД ВОЛОДИМИРА ЗАУЗЕ У РОЗВИТОК ГРАФІЧНИХ ВИДІВ МИСТЕЦТВА НА ПІВДНІ УКРАЇНИ

У 20-і роки, у зв'язку із зростаючим значенням графічних видів мистецтва на Півдні України, в Одеському художньому інституті створюється графічна майстерня, до викладання запрошують видатних художників таких як, Володимир Заузе. Своїм завданням факультет мав зблизити графіку з технічним виробництвом, випускати не тільки художника-графіка, але й техніка, що знає і розуміє усі технічні засоби виробництва.

Ключові слова: художня освіта, графічні мистецтва, Південь України.

Ольга ПУНГИНА. ВКЛАД ВЛАДИМИРА ЗАУЗЕ В РАЗВИТИЕ ГРАФИЧЕСКИХ ВИДОВ ИСКУССТВА НА ЮГЕ УКРАИНЫ

В 20-ые годы, в связи с растущим значением графических видов искусства на Юге Украины, в Одесском художественном институте создается графическая мастерская, к преподаванию приглашаются выдающиеся художники такие как, Владимир Заузе. Своим заданием факультет должен был сблизить графику с техническим производством, выпускать не только художника-графика, но и техника, который знает и понимает все технические средства производства.

Ключевые слова: художественное образование, графические искусства, Юг Украины.

Olha PUNINA. THE CONTRIBUTION OF VOLODYMYR SAUSE IN THE DEVELOPMENT OF GRAPHIC TYPES OF ART ON SOUTH OF UKRAINE

In 20 years, due to the growing importance of graphic arts in the South of Ukraine, Odessa art Institute creates a graphic workshop to teaching, invite outstanding artists such as Vladimir Sause. The task of the faculty was to bring together graphics technical production, to produce not only a graphic artist, but also a technology that knows and understands all the technical means of production.

Artistic-educational activity of V. Sause contributed to the establishment and development of the artistic-graphic education in the South of Ukraine, the training of qualified personnel, introduction of original practices.

In school he introduced high demands on the mastery of skillful realistic drawing from nature and passed on to students knowledge and practical skills of various graphic techniques: etching, woodcut, linocut, lithograph.

Keywords: art education, graphic art, South of Ukraine.

Олександр ШУМСЬКИЙ. ШЛЯХИ АКТИВІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

У статті розглянуто специфіку, основні форми та визначено етапи організації самостійної роботи студентів у ВНЗ. Проаналізовано можливості вдосконалення системи педагогічного управління процесом самостійної роботи студентів засобами сучасних інформаційних технологій. Окреслено шляхи активізації самостійної роботи студентів.

Ключові слова: самостійна робота, пізнавальна діяльність, самоосвіта, дидактичні принципи, інформаційні технології.

Александр ШУМСКИЙ. ПУТИ АКТИВИЗАЦИИ САМОСТОЯТЕЛЬНОЙ РАБОТЫ СТУДЕНТОВ

В статье рассмотрены специфика, основные формы, а также определены этапы организации самостоятельной работы студентов в ВУЗе. Проанализированы возможности усовершенствования системы педагогического управления процессом самостоятельной работы студентов средствами современных информационных технологий. Очерчены пути активизации самостоятельной работы студентов.

Ключевые слова: самостоятельная работа, познавательная деятельность, самообразование, дидактические принципы, информационные технологии.

Oleksandr SHUMS'KYI. WAYS OF ACTIVATING STUDENTS' SELF-STUDY

The specificity and main organizational forms of students' self-study are considered in the paper. It is substantiated that self-study is not only important form of training, but also should become its basis. It is defined that students' self-study is guided, organizationally and methodologically planned cognitive activities which are implemented in order to achieve a concrete result without direct aid from the teacher. The types of self-study (mandatory and controlled) and the ways of its realization in training at university are characterized. It is proved that the successfulness of self-study is provided by organizational and methodological factors such as creating favourable pedagogical conditions and realizing individualized approach to each student. It is grounded that the level of development of modern information technologies allows shifting a certain deal of the teachers' function of guiding students' self-study. It is substantiated that nowadays effective students' self-study can be organized only on the basis of innovative methods of teaching and forms of control. The ways of optimizing students' self study with the help of computerized training are presented.

Key words: self-study, cognitive activity, self-education, didactic principles, information technologies.

Богдан ВОВК. МОТИВАЦІЙНА СКЛАДОВА САМООСВІТИ МАЙБУТНІХ ВИКЛАДАЧІВ ПРАКТИЧНОГО НАВЧАННЯ ПТНЗ

У статті розглянуто проблему забезпечення мотивації самоосвітньої діяльності майбутніх викладачів практичного навчання ПТНЗ. Здійснено аналіз літератури з питань мотивації навчання та самоосвіти студентів. Розглянуто сутність понять «мотив», «мотивація», розкрито її структура та значення для самоосвіти студентів як важливої умови професійного розвитку, становлення та вдосконалення майбутнього викладача практичного навчання ПТНЗ.

Ключові слова: мотив, мотивація, самоосвіта, мотивація самоосвітньої діяльності, структура мотивації, ознаки мотивації.

Богдан ВОВК. МОТИВАЦИОННАЯ СОСТАВНАЯ САМООБРАЗОВАНИЯ БУДУЩИХ ПРЕПОДАВАТЕЛЕЙ ПРАКТИЧЕСКОГО ОБУЧЕНИЯ ПТУЗ

В статье рассмотрена проблема обеспечения мотивации самообразовательной деятельности будущих преподавателей практического обучения ПТУ. Осуществлен анализ литературы по вопросам мотивации обучения и самообразования студентов. Рассмотрены сущность понятий «мотив», «мотивация», раскрыта ее структура и значение для самообразования студентов как важного условия профессионального развития и совершенствования будущего преподавателя практического обучения ПТУ

Ключевые слова: мотив, мотивация, самообразование, мотивация самообразовательной деятельности, структура мотивации, признаки мотивации.

Bogdan VOVK. MOTIVATIONAL COMPONENT SELF-EDUCATION OF FUTURE TEACHERS PRACTICAL EDUCATION OF VOCATIONAL SCHOOL

The article considers the problem of motivation in the self-educational activity of future teachers of practical education of vocational school. The article examines the essence of the concept of «motive», «motivation. It is revealed that the motivational component of self-education of future teachers practical

education vocational school the scientists consider, as a system of motives, interests, readiness future teacher to active and independent learning-related satisfaction of needs in self-development. The article reflects the results of study to determine the effect of motivation of self-education to the educational success of students, established that a high level of intrinsic motivation for self-educational activity of future teachers practical education vocational school plays the compensatory role of factor in those cases, when students lack the knowledge, skills, or underdeveloped professional skills and interests. However, the high level student's abilities cannot compensate a low motivation for self-education, and as a result cannot contribute to the high success of training activities.

Based on the analysis of the problem came to the conclusion that the motivational component of self-educational activity of future teachers of practical education of vocational school plays an important role in the formation of his personality and a vocational training specialist, as it provides optimal self-education activities.

Key words: motive, motivation, self-education, motivation of self-education, structure of motivation, characteristics of motivation.

Світлана КОНОВАЛЬЧУК. ДО ПИТАННЯ ПРО ЗМІСТОВИЙ ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК ЖАНРОВОГО МОВЛЕННЯ ЖУРНАЛІСТІВ

Дослідження присвячене проблемі змістового взаємозв'язку жанрового мовлення журналістів. Систематизовано жанрові форми журналістського мовлення відповідно до їхнього змісту. Представлена структура процесу їхнього засвоєння наглядно демонструє, що кожна наступна навчальна дія поступово ускладнюється в змістовому аспекті і створює міцну основу для переходу навчально-мовленнєвої журналістської мови в кожному з її жанрів.

Ключові слова: жанрове мовлення, взаємозв'язок, студенти-журналісти, процес засвоєння, навчально-мовленнєва діяльність.

Светлана КОНОВАЛЬЧУК. К ВОПРОСУ О СОДЕРЖАТЕЛЬНОЙ ВЗАИМОСВЯЗИ ЖАНРОВОГО ВЕЩАНИЯ ЖУРНАЛИСТОВ

Исследование посвящено проблеме содержательной взаимосвязи жанровой речи журналистов. Систематизированы жанровые формы журналистского вещания в соответствии с их содержанием. Представлена структура процесса их усвоения наглядно демонстрирует, что каждое следующее учебное действие постепенно усложняется в содержательном аспекте и создает прочную основу для перехода учебно-речевой журналистской речи в каждом из ее жанров.

Ключевые слова: жанровая речь, взаимосвязь, студенты-журналисты, процесс усвоения, учебно-речевая деятельность.

Svitlana KONOVALCHUK. THE DIDACTIC FOUNDATION OF CONTENTS CORRELATION OF JOURNALISTS' GENRE SPEECH

The article deals with the contents correlation of journalists' genre speech. A number of basic mediagenres which play a major role in journalists' training for their professional activity have been analyzed. Their nature, structure have been investigated. According to mediagenres' nature, their features have been indicated. Genre types of journalistic speech have been systematized according to their content. The research allowed to establish the sequence of genres' study in teaching the professional speech of future journalists. It is based on the logic of didactic learning. It is evident from the investigation of genres' nature that the process of genres learning goes from the most simple one (news item) to the most complicated genres (analytical reportage). The given scheme of their learning process clearly demonstrates that each following teaching activity is being complicated gradually in semantic aspect and creates a firm basis for the moving of educational and speech journalistic language in all its genres.

Key words: journalistic speech, journalists, the learning process, educational and speech activity, the sequence of genres, professional, content.

Ольга КОПТЄВА. ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ СОЦІАЛЬНО-ПРОФЕСІЙНОЇ ЗРІЛОСТІ В ПЕРІОД РАННЬОЇ ЮНОСТІ

У статті аналізується поняття зрілості особистості та її основні показники, характеризується період ранньої юності як важливий етап формування соціально-професійної зрілості особистості. Підкреслюється, що необхідно враховувати особливості формування соціально-професійної зрілості відповідно до розвитку вікових ознак.

Ключові слова: зрілість, соціально-професійна зрілість, рання юність, самовизначення особистості.

Ольга КОПТЕВА. ОСОБЕННОСТИ ФОРМИРОВАНИЯ СОЦИАЛЬНО-ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ ЗРЕЛОСТИ В ПЕРИОД РАННЕЙ ЮНОСТИ

В статье анализируется понятие зрелость личности и ее основные показатели, характеризуется период ранней юности как важный этап формирования социально-профессиональной зрелости личности. Подчеркивается, что необходимо учитывать особенности формирования социально-профессиональной зрелости в соответствии с развитием возрастных признаков.

Ключевые слова: зрелость, социально-профессиональная зрелость, ранняя юность, самоопределение личности.

Olga KOPYTEVA. FEATURES OF FORMATION OF SOCIAL-PROFESSIONAL MATURITY DURING EARLY ADOLESCENCE

It has been analyzed in this article the concept of maturity of the personality and its basic indicators; it has been characterized the period of early adolescence as an important stage of the formation of social-professional maturity of the individuality. It was claimed that the central tumor of the personality in the period of early adolescence is a readiness to the life, personal and professional self-determination, which was the basis for the social-professional maturity of the individuality. Herewith the creativity, responsibility, tolerance, positive thinking and attitude to the world, integrity and autonomy are the major characteristics of social-professional maturity of the personality in the period of early adolescence. It has been emphasized in the article the need to take into account the peculiarities of socio-professional maturity under the age attributes.

Key words: maturity, social-professional maturity, early adolescence, self-determination of the personality.

Альона ЛИЧУК. ЕТАП ІНТЕНСИФІКАЦІЇ В КОНЦЕПЦІЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ АВІАЦІЙНИХ ДИСПЕТЧЕРІВ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ДІАЛОГІЧНОЇ ВЗАЄМОДІЇ

У статті подано огляд наукових праць, присвячених проблемі інтенсифікації процесу професійної підготовки у вищих навчальних закладах, виділена основна її своєрідність у контексті підготовки майбутніх авіадиспетчерів до професійної діалогічної взаємодії. Окреслені основні принципи навчання та організаційні форми їхнього втілення. Проаналізовано предметний зміст навчання іноземним мовам майбутніх авіадиспетчерів з виділенням основних тенденцій.

Ключові слова: інтенсифікація, інтенсивне навчання, принципи навчання майбутніх авіадиспетчерів, організаційні форми навчання іноземним мовам, зміст навчання іноземним мовам.

Алена ЛИЧУК. ЭТАП ИНТЕНСИФИКАЦИИ В КОНЦЕПЦИИ ПОДГОТОВКИ БУДУЩИХ АВИАЦИОННЫХ ДИСПЕТЧЕРОВ К ПРОФЕССИОНАЛЬНОМУ ДИАЛОГИЧЕСКОМУ ВЗАИМОДЕЙСТВИЮ

В статье представлен обзор научных работ, посвященных проблеме интенсификации процесса профессиональной подготовки в высших учебных заведениях, выделено основное ее своеобразие в контексте подготовки будущих авиадиспетчеров к профессиональному диалогическому взаимодействию. Очерчены основные принципы обучения и организационные формы их воплощения. Проанализировано предметное содержание обучения иностранным языкам будущих авиадиспетчеров с выделением основных тенденций.

Ключевые слова: интенсификация, интенсивное обучение, принципы обучения будущих авиадиспетчеров, организационные формы обучения иностранным языкам, содержание обучения иностранным языкам.

Alyona LYCHUK. INTENSIFICATION PHASE IN THE CONCEPT OF FUTURE AIR TRAFFIC CONTROLLER TRAINING FOR THE PROFESSIONAL DIALOGIC INTERACTION

The article gives the survey of the pedagogical and psychological scientific researches according to the problem of studies and training intensification. It also deals with the main peculiarities of the intensification process in the context of future air traffic controller training for the professional dialogic interaction. The main training approaches (linguistic, methodological, special) and organization forms of their implementation are mentioned in the article. The author points out the main factors, which can contribute to the process of studies and training intensification. Content of future air traffic controller foreign languages training is analysed and also subject content, which is represented in the educational programs, is explored and its main tendencies are specified. Besides that the main aims of intensive training are defined in the article.

Keywords: intensification, intensive studies, future air traffic controllers training approaches, organizational forms of foreign languages training, content of foreign languages training.

Ірина МУРОВАНА. НАУКОВИЙ АНАЛІЗ ІСТОРІОГРАФІЧНИХ ТА ФУНДАМЕНТАЛЬНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ З ХОРЕОГРАФІЇ

У статті здійснено науковий аналіз історіографічних досліджень з хореографічного мистецтва, узагальнено досвід науковців-практиків зі становлення і розвитку хореографічного мистецтва і хореографічної освіти в різних регіонах України. У статті здійснено аналіз теоретичних засад національного танцювального мистецтва, обґрунтовано витоки фольклорних традицій у всіх її формах, методiku опанування фольклорного хореографічного матеріалу, узагальнено авторські концепції розвитку різних жанрів хореографічного мистецтва на основі фольклорних періоджерел.

Ключові слова: історіографічні дослідження, фундаментальні дослідження, хореографічна освіта, хореографічне мистецтво, фольклорні традиції, професійно-педагогічна підготовка.

Ірина МУРОВАНЯ. НАУЧНЫЙ АНАЛИЗ ИСТОРИОГРАФИЧЕСКИХ И ФУНДАМЕНТАЛЬНЫХ ИССЛЕДОВАНИЙ ПО ХОРЕОГРАФИИ

В статье предпринята попытка научного анализа историографического исследования с хореографического искусства, обобщен опыт ученых – практиков по становлению и развитию хореографического искусства и хореографического образования в разных регионах Украины. В статье предпринята попытка теоретических основ национального танцевального искусства, обосновано истоки фольклорных традиций во всех формах, методiku овладения фольклорного хореографического материала, обобщено авторские концепции развития разных жанров хореографического искусства на основе фольклорных первоисточников.

Ключевые слова: историографические исследования, фундаментальные исследования, хореографическое образование, хореографическое искусство, фольклорные традиции, профессионально-педагогическая подготовка.

Irina MUROVANA. SCIENTIFIC AND ANALYSIS HISTORIOGRAPHICAL BASIC RESEARCH ON CHOREOGRAPHY

It has been provided in the article a scientific analysis of historiographical research in choreography; it has been generalized the experience of scientists-practitioners in a branch of formation and development of choreographic education and choreographic art in various regions of Ukraine, which makes possible the preservation of cultural values, the mastering of spiritual potential which was accumulated in the process of evolution and aimed at preserving the national choreography art, at a creating the concept of continuous choreographic education of different grades.

It has been analyzed the theoretical foundations of the national dance art in the article; the origins of folk traditions in all their forms, methods of mastering the folk choreographic material, the author concepts of development different genres of choreography based on folk-lore sources were grounded and generalized. In addition, it has been analyzed the creative heritage of outstanding choreographers of the twentieth century, among them: V. Nizhynskyi, M. Sobol', V. Verhovynets', V. Avramenko, P. Virskyi, A. Gumenyuk and other well-known researchers and choreographers-practitioners in Ukraine and outside. The represented scientific research complements largely the scientific researches of the aforementioned scientists and allows identifying the main activities of scholars and choreographers-practitioners in the field of choreography.

Key-words: historiographical researches, choreographic education, choreographic art, folk-lore traditions, classical folk dance.

Євген НЕЛІН. ПОЛІТИКА ВЕСТЕРНІЗАЦІЇ УКРАЇНИ АБО ЗНОВУ ПРО ГЛОБАЛІЗАЦІЮ

Аналізується стан сучасної освітньої політики України та перспективи подальших реформ в світлі запозичення успішного досвіду їхньої реалізації в країнах Європи. Визначається суть феномену антиглобалізації як протилежного явища до глобального розвитку інформаційного суспільства в умовах динамічно змінюваного світу. Робиться висновок про загрозу втрати власне української освітньої моделі і розвиток полікультурної освіти як загальносвітової тенденції.

Ключові слова: антиглобалізація; глобалізація; політика вестернізації; освітня політика; Україна.

Евгений НЕЛИН. ПОЛИТИКА ВЕСТЕРНИЗАЦИИ УКРАИНЫ ИЛИ СНОВА О ГЛОБАЛИЗАЦИИ

Анализируется состояние современной образовательной политики Украины и перспективы дальнейших реформ в свете заимствования успешного опыта их реализации в странах Европы. Определяется суть феномена антиглобализации как противоположного явления к глобальному развитию информационного общества в условиях динамично меняющегося мира. Подводится итог об угрозе утраты собственно украинской образовательной модели и развитие поликультурного образования как общемировой тенденции.

Ключевые слова: антиглобализация, глобализация, политика вестернизации, образовательная политика, Украина.

Eugene NELIN. THE POLICY OF WESTERNIZATION OF UKRAINE OR AGAIN ABOUT GLOBALIZATION

Analyzes the state of contemporary educational policy of Ukraine and the prospects for further reform in the light of borrowing the successful experience of their implementation in Europe. The experience of education reform in Europe (Finland, Italy), and differences between Eastern and Western cultural and educational systems. Determined the essence of the phenomenon of anti-globalization as a phenomenon opposite to the global development of the information society in a rapidly changing world, management structures which have their own ideology, organization and views on the further development of society. Ethnopedagogics sees the essence and the preservation of national educational systems. Summing up the results of the threat of loss of ownership of the Ukrainian educational model and the development of multicultural education as a global tendency.

Keywords: anti-globalization, globalization, policy of westernization, educational policy, Ukraine.

Вікторія ПОПОВИЧ. СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ТА УМОВИ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНО-МОВЛЕННЕВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ФАХІВЦІВ З ТУРИСТИЧНОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ

У статті розглядаються сучасні тенденції та умови формування професійно-мовленнєвої компетентності фахівців з туристичного обслуговування. Зважаючи на тривалість, складність, багатоплановість умов формування професійно-мовленнєвої компетентності, пропонуються певні етапи цього процесу в логіці «компетентність», «професійна компетентність», «професійно-мовленнєва компетентність».

Ключові слова: компетентність, професійна компетентність, професійно-мовленнєва компетентність, фахівець з туристичного обслуговування, комплекс вправ, мовні компетенції студентів.

Виктория ПОПОВИЧ. СОВРЕМЕННЫЕ ТЕНДЕНЦИИ И УСЛОВИЯ ФОРМИРОВАНИЯ ПРОФЕССИОНАЛЬНО-РЕЧЕВОЙ КОМПЕТЕНТНОСТИ СПЕЦИАЛИСТОВ ПО ТУРИСТИЧЕСКОМУ ОБСЛУЖИВАНИЮ

В статье рассматриваются современные тенденции и условия формирования профессионально-речевой компетентности специалистов по туристическому обслуживанию. Учитывая длительность, сложность, многоплановость условий формирования профессионально-речевой компетентности, предлагаются определенные этапы этого процесса в логике «компетентность», «профессиональная компетентность», «профессионально-речевая компетентность».

Ключевые слова: компетентность, профессиональная компетентность, профессионально-речевая компетентность, специалист по туристическому обслуживанию, комплекс упражнений, языковые компетенции студентов.

Viktoriia POPOVYCH. CURRENT TRENDS AND PRINCIPLES OF FORMATION OF PROFESSIONAL COMPETENCE IN SPEECH FOR SPECIALIST IN TOURISM SERVICE

The article deals with current trends and principles of formation of professional competence in speech for specialists in tourism services. Taking into account the length, complexity and diversity of the conditions of formation of professional speech competence, there are certain stages of this process in the logic of «competence», «professional competence», «professional speech competence»: Stage I (introductory) is the diversity of the first-year students by their level language training, intellectual potential necessitates the formation of professional competence of the individual speech; the second stage (preparatory) creates a common speech culture of future specialists in tourism; the third stage (basic) is the formation of professional competence of future specialist in tourism. Special attention is paid to the role of the teacher in the educational process, his professional and general culture depends the education of youth and the successful solution of complicated social and public problems.

Keywords: competence, professional competence, professional competence speech, a specialist in tourism services, an exercise program, language competence of students.

Євгеній ПРОЦЕНКО, Микола САДОВИЙ. ОСОБЛИВОСТІ ГУМАНІСТИЧНИХ ПОГЛЯДІВ У НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНІЙ СПАДЩИНІ І. Є. ТАММА

Стаття присвячена дослідженню становлення поняття гуманізму та прояву його у поглядах та діяльності лауреата Нобелівської премії в галузі фізики, делегата першого Всеросійського з'їзду Рад, фундатора профспілок та позашкільної освіти (1917-1920) на Єлисаветградщині, нашого земляка Ігоря Євгеновича Тамма.

Ключові слова: гуманізм, І.Є. Тамм, гуманістичні погляди.

Евгений ПРОЦЕНКО, Николай САДОВОЙ. ОСОБЕННОСТИ ГУМАНИСТИЧЕСКИХ ВЗГЛЯДОВ В НАУЧНО-ПЕДАГОГИЧЕСКОМ НАСЛЕДИИ И.Е.ТАММА

Статья посвящена исследованию становления понятия гуманизм и его проявления во взглядах и деятельности лауреата Нобелевской премии в области физики, делегата первого Всероссийского съезда Советов, основателя профсоюзов и внешкольного образования (1917-1920) на Elisavetgradcine, нашего земляка Игоря Евгеньевича Тамма.

Ключевые слова: гуманизм, И.Е.Тамм, гуманистические взгляды.

Evgeniy PROZHENKO, Mukola SADOVUY. FEATURES OF HUMANISTIC ATTITUDES IN SCIENTIFIC AND PEDAGOGICAL HERITAGE OF I. TAMM

The article is devoted to the development of the concept of humanism and its manifestation in the views and work of the Nobel prize in physics, the delegate of the first all-Russian Congress of Soviets, the founder of trade unions and non-formal education (1917-1920) on Elisavetgrad, our fellow countryman Igor Evgenyevich Tamm. The analysis of individual episodes of scientific-pedagogical activity characterizes the humanistic worldview principles I. Is. Tamm, which vividly revealed in his interaction with students-students, future scientists. This makes it possible to outline a practical method of systematizing the properties of the concept of humanism, humanistic culture of personality that contributes to the development of methods of formation of such qualities as the desire for knowledge, perseverance, honesty, integrity, concern for people, interpersonal skills, independent thinking, the ability to respect the human personality, the ability to inspire people to have faith in their own strength and capabilities.

Key words: humanism, I. E. Tamm, humanistic views.

Людмила РУСАКОВА. СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТОК ПРИВАТНОЇ ХУДОЖНЬОЇ ОСВІТИ КАТЕРИНОСЛАВЩИНИ ПЕРІОДУ ДРУГОЇ ПОЛОВИНИ ХІХ – ПОЧАТОК ХХ СТОЛІТЬ

У статті розкрито основні етапи становлення та розвиток приватної художньої освіти Катеринославщини. Навчання «витонченим мистецтвам» мало на той час досить значний попит та входило до навчальних програм. З благодійною, добродійною метою організовувались громадські та наукові товариства, які сприяли фінансово-матеріальній підтримці художньо-освітніх процесів.

Ключові слова: приватна художня освіта, благодійники художньої освіти, приватні художні курси, художні школи, попечителі художньої грамоти, добродійні товариства.

Людмила РУСАКОВА. СТАНОВЛЕНИЕ И РАЗВИТИЕ ЧАСТНОГО ХУДОЖЕСТВЕННОГО ОБРАЗОВАНИЯ ЕКАТЕРИНОСЛАВЩИНЫ ПЕРИОДА ВТОРОЙ ПОЛОВИНЫ ХІХ – НАЧАЛА ХХ ВЕКОВ

В статье раскрыты основные этапы становления и развития частного художественного образования Екатеринославщины. Учения «изящным искусствам» в то время имело достаточно значительный спрос и входило в учебные программы. С благотворительной целью организовывались общественные и научные общества, которые способствовали финансово-материальной поддержке художественно-образовательных процессов.

Ключевые слова: частное художественное образование, благотворители художественного образования, частные художественные курсы, художественные школы, попечители художественной грамоты, благотворительные общества.

Ludmila RUSAKOVA. FORMATION AND DEVELOPMENT OF PRIVATE ART EDUCATION EKATERINOSLAVSCHINE DURING THE SECOND HALF OF XIX - EARLY XX CENTURY

U article the basic stages of formation and development of private art education Katerinoslavshchina. Study «Fine Arts» was at that time a very significant offer and included in the curricula of educational institutions. Teaching drawing, penmanship, drawing was an integral part of education, regulated by government decrees and was under the direct control of the St. Petersburg Academy of Arts. With charity, charitable purpose of organized civil society and academic who contributed financial and material support artistic and educational processes. The level of teaching subjects «Fine Arts» was quite high. This was due to thorough academic training of the teaching staff, because in the second half of the XIX century artistic disciplines Katerinoslavshchina teachers were teachers, artists - graduates of the Academy of Art. Due to serious towards drawing, drawing and painting, systematic attendance student contingent also replenished the ranks of «fairly good draftsman» artists and industrialists.

Keywords: private art education, art education philanthropists and private art courses, art school, art trustee deeds, charitable societies.

Сергій ШЕВЧУК. ВІДБІР ФАХІВЦІВ СЛУЖБИ ПРОБАЦІЇ

У статті досліджено тенденцію процесів становлення Служби пробациї в Україні на основі реорганізації органу кримінально-виконавчої інспекції та відбору і перепідготовки кадрів для Служби пробациї.

Ключові слова: служба пробациї, психологія, кримінально-виконавча інспекція, ре соціалізація.

Сергей ШЕВЧУК. ОТБОР СПЕЦИАЛИСТОВ СЛУЖБЫ ПРОБАЦИИ

В статье исследованы тенденции процессов становления Службы пробации в Украине на основе реорганизации органа уголовно-исполнительной инспекции, а также отбора и переподготовки специалистов Службы пробации.

Ключевые слова: служба пробации, психология, уголовно-исполнительная инспекция, ресоциализация.

Sergey SHEVCHUK. STAFF SELECTION FOR THE PROBATION SERVICE

The practice of probation Service in Ukraine for regulatory defined and is under implementation in reality, which country is gradually moving towards a more humane forms of punishment not involving deprivation of liberty. However, we face the problem of recruitment, training and retraining of specialists of practical directions, which will be the tasks of the probation Service. The creation of the probation Service on the basis of the UII at the present stage is a daunting task, despite the economic situation. An additional burden will fall on the shoulders of the employee, UII, who is now quite a heavy load, which will create intolerable working conditions and contribute to the formal fulfilment of its responsibilities. Volunteer work also raises some doubts, because voluntary professionals are not working, and without a decent pay for qualified work and training on quality performance of tasks by the probation service one can only hope.

The article examines trends in the processes of formation of the probation service in Ukraine on the basis of the reorganization of the criminal-executive inspection, as well as the selection and training of specialists probation service.

Keywords: probation service, psychology, criminal executive inspection, re socialization.

Андрій ШЕРУДИЛО. ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНА ПЕРЕВІРКА ПРОЦЕСУ ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ДО ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ДИТЯЧИХ ЗАКЛАДАХ ОЗДОРОВЛЕННЯ ТА ВІДПОЧИНКУ

У статті розкрита методика організації дослідно-експериментальної перевірки формування готовності майбутніх учителів до використання інноваційних технологій у дитячих закладах оздоровлення та відпочинку. Представлено деякі результати експерименту, метою якого було виявлення ефективності впливу визначених педагогічних умов та впровадженого навчально-методичного комплексу на підготовку студентів педагогічних вишів до означеного виду готовності.

Ключові слова: педагогічний експеримент, майбутні вчителі, готовність, інноваційні технології, навчально-виховна практика, дитячий заклад оздоровлення та відпочинку.

Андрей ШЕРУДИЛО. ЭКСПЕРИМЕНТАЛЬНАЯ ПРОВЕРКА ПРОЦЕССА ФОРМИРОВАНИЯ ГОТОВНОСТИ БУДУЩИХ УЧИТЕЛЕЙ К ИСПОЛЬЗОВАНИЮ ИННОВАЦИОННЫХ ТЕХНОЛОГИЙ В ДЕТСКИХ ЗАВЕДЕНИЯХ ОЗДОРОВЛЕНИЯ И ОТДЫХА

В статье раскрыто методика организации опытно-экспериментальной проверки формирования готовности будущих учителей к использованию инновационных технологий в детских заведениях оздоровления и отдыха. Представлены некоторые результаты эксперимента, целью которого было выявление эффективности влияния определенных педагогических условий и внедренного учебно-методического комплекса для подготовки студентов педагогических вузов к указанному виду готовности.

Ключевые слова: педагогический эксперимент, будущие учителя, готовность, инновационные технологии, учебно-воспитательная практика, детское учреждение оздоровления и отдыха.

Andriy SHERUDYLO. EXPERIMENTAL VERIFICATION PROCESS OF FORMATION OF THE FUTURE TEACHERS READINESS TO USE OF INNOVATIVE TECHNOLOGIES IN INSTITUTIONS OF REHABILITATION AND RECREATION

The methodics of research and experimental verification organization of the future teachers readiness forming to use innovative technologies in children's institutions of rehabilitation and recreation is revealed in the article. The conditions of the experiment effectiveness are considered and the establishments of its conduct are indicated. It is found diagnostic tools that determined the levels of individual components preparedness on developed criteria. It is described a set of complementary research methods that are used in the implementation of educational experiments for empirical evidence on every step, including expert review, questionnaire, survey, interview, testing, observations, methods of mathematical statistics (descriptive statistics, correlation analysis,

determination of difference data authenticity). The scheme of empirical material analysis is given. Some results of educational experiment are presented, which aim was to identify the effectiveness of pedagogical conditions and implemented educational and methodical complex influence for training students of higher pedagogical universities to use innovative technologies in children's institutions of rehabilitation and recreation.

Key words: pedagogical experiment, future teachers, readiness, innovative technology, educational practice, a children's institution of rehabilitation and recreation.

Катерина ШИШКІНА. ПРОБЛЕМНІ СИТУАЦІЇ В ОН-ЛАЙН СЕРЕДОВИЩІ

У статті висвітлена проблема он-лайн ризиків, з якими стикається молода людина у віці від 9-16 років в Інтернеті, та запропоновані шляхи вирішення таких ситуацій за допомогою сучасних методів. Виникнення нових технологій завжди різко змінює звичний нам спосіб життя: телефон та комп'ютер почали забирати багато часу в дітей. Спілкування та пошук навчального матеріалу в Інтернеті – стали необхідністю в повсякденному житті. А тому вміння розпізнавати потенційні ризики в процесі спілкування в Інтернеті, запобігати їм, тобто забезпечувати безпеку своєї комунікації в мережі, є важливим елементом комунікативної компетентності.

Ключові слова: Он-лайн ситуації; ризики; контент-фільтрація; безпечний пошук; комунікаційні загрози; антивірусна програма.

Екатерина ШИШКИНА. ПРОБЛЕМНЫЕ СИТУАЦИИ В ОН-ЛАЙН СРЕДЕ

В статье освещена проблема он-лайн рисков, с которыми сталкивается молодой человек в возрасте от 9-16 лет в Интернете и предложены пути решения таких ситуаций с помощью современных методов. Возникновение новых технологий всегда резко меняет привычный образ жизни: телефон и компьютер стали отнимать много времени у детей. Общение и поиск учебного материала в Интернете – стали необходимостью в повседневной жизни. Поэтому умение распознавать потенциальные риски в процессе общения в Интернете, предотвращать их, то есть обеспечивать безопасность своей коммуникации в сети, является важным элементом коммуникативной компетентности.

Ключевые слова: он-лайн ситуации; риски; контент-фильтрация; безопасный поиск; коммуникационные риски; антивирусная программа.

Kateryna SHYSHKINA. ONLINE PROBLEMATIC SITUATIONS

Article deals with a problem of online risks which children face at the age from 9-16 years old on Internet and were given solutions of this situations with the help of modern methods. The emergence of new technologies is always dramatically changing their way of life: the mobile phone and the computer take a lot of time from children. In XXI century reality and virtuality are not compared any more. Communication and searching of educational material on the Internet – have become a necessity in everyday life. Internet – a tool for realization information search and enrichment of our knowledge. Despite fears of adults, children do not talk less nowadays. Conversely, there are even more new opportunities for communication and for the exchange of information via Internet. Therefore, the ability to identify and to prevent potential risks in the process of communication on the Internet so that to ensure the security of communication in the network – important element of communicative competence.

Keywords: online situation; risks; content filtering; safe search; communication risks; antivirus program.

Юрій ТИМОШЕНКО. ОНЛАЙН-ОСВІТА: ПРОДУКТИВНІ СМИСЛИ ДЛЯ МОДЕРНІЗАЦІЇ ТРАДИЦІЙНИХ УНІВЕРСИТЕТСЬКИХ СТУДІЙ

У статті окреслено й проаналізовано деякі конструктивні смисли онлайн-освіти як «підривної» освітньої технології, які можуть бути ефективно застосовані в процесі модернізації традиційної університетської підготовки.

Ключові слова: онлайн-освіта, масові відкриті онлайн-курси (МВОК), «підривні» освітні технології, навчання в кампусах, конективізм, гібридний університет.

Юрий ТИМОШЕНКО. ОНЛАЙН-ОБРАЗОВАНИЕ: ПРОДУКТИВНЫЕ СМЫСЛЫ ДЛЯ МОДЕРНИЗАЦИИ ТРАДИЦИОННЫХ УНИВЕРСИТЕТСКИХ СТУДИЙ

В статье определены и проанализированы некоторые конструктивные смыслы онлайн-образования как «подрывной» технологии, которые могут быть эффективно применены в процессе модернизации традиционной университетской подготовки.

Ключевые слова: онлайн-образование, массовые открытые онлайн-курсы (МООК), «подрывные» образовательные технологии, обучение в кампусах, конективизм, гибридный университет.

Yuri TYMOSHENKO. ONLINE EDUCATION: PRODUCTIVE MEANINGS FOR MODERNIZATION OF TRADITIONAL UNIVERSITY STUDIES.

Some constructive meanings of mass open online courses as «subversive» educational technologies that can be used in the process of modernization of the traditional university training are outlined and analyzed in the article.

In particular the essence and place of online courses in modern educational landscape transformations and architectonics of traditional universities are revealed. In this context, the factors that hinder globalization in didactics of higher education are singled out.

Special emphasis was laid on the convergence of online education in the media, as reflected in the approach to information consuming, its processing and use. This gave reason to treat online courses as an independent information retrieval activities.

Important features of e-learning are singled out: a) multi-source character; b) collectivism as a common methodology and technology of training, combined with constructivism; c) the exchange of «artifacts» of understanding as an important didactic way of interaction of study subjects.

As a result possible transformation of the traditional university model to a hybrid institution that combines learning in campuses with online learning is predicted.

Key words: *online education, mass open online courses (MOOC) blasting educational technology, education in campuses, teamwork, hybrid university.*

Igor ШОСТАК. РОЗВИТОК СТУДЕНТСЬКОГО САМОВРЯДУВАННЯ ЯК УМОВА АКТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ МЕДИЧНИХ КОЛЕДЖІВ У ФОРМУВАННІ ВЛАСНОЇ КУЛЬТУРИ ЗДОРОВ'Я

У статті подається обґрунтування однієї із педагогічних умов формування культури здоров'я студентів медичних коледжів у позааудиторній діяльності.

Нами визначено розвиток студентського самоврядування як умову активної діяльності студентів медичних коледжів у формуванні власної культури здоров'я.

Поряд із загальноприйнятими видами студентського самоврядування ми обґрунтували створення в медичному коледжі студентського спортивно-оздоровчого парламенту.

Ключові слова: *студентське самоврядування, студенти медичного коледжу, культура здоров'я, позааудиторна діяльність, студентський спортивно-оздоровчий парламент.*

Igor SHOSTAK. РАЗВИТИЕ СТУДЕНЧЕСКОГО САМОУПРАВЛЕНИЯ КАК УСЛОВИЕ АКТИВНОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ СТУДЕНТОВ МЕДИЦИНСКИХ КОЛЛЕДЖЕЙ В ФОРМИРОВАНИИ СОБСТВЕННОЙ КУЛЬТУРЫ ЗДОРОВЬЯ

В статье дается обоснование одного из педагогических условий формирования культуры здоровья студентов медицинских колледжей во внеаудиторной деятельности.

Нами определено развитие студенческого самоуправления как условие активной деятельности студентов медицинских колледжей в формировании собственной культуры здоровья.

Наряду с общепринятыми видами студенческого самоуправления мы обосновали создание студенческого спортивно-оздоровительного парламента.

Ключевые слова: *студенческое самоуправление, студенты медицинского колледжа, культура здоровья, внеаудиторная деятельность, студенческий спортивно-оздоровительный парламент.*

Igor SHOSTAK. DEVELOPMENT OF STUDENTS SELF AS A CONDITION OF ACTIVE MEDICAL COLLEGE STUDENTS IN FORMING YOUR HEALTH CULTURE

The article deals with one of the grounds of pedagogical conditions of formation of culture of health of students of medical colleges in extracurricular activities. Summarizing the research student government in Ukraine and Europe we have reached the conclusion that the student government is an essential condition for the existence and management of modern universities, and operational factors influence the formation of values in life students. Along with conventional types of student government we justified the creation of a sports student parliament.

In light of the problems of our research consider it necessary to create on the basis of Kirovograd Medical College. E. Mukhin J. fitness Parliament, as the student government of the formation activity of students to strengthen and preserve the culture of health and giving them the opportunity to influence and be themselves in sports and fitness activities medical College.

In retrospect, we have taken the charter student parliament secondary schools in Ukraine.

Keywords: *student government, students of medical college, culture, health, extracurricular activities, student sports parliament.*

Ван ЯЦЗЮНЬ. КОМУНІКАТИВНА КУЛЬТУРА ДИРИГЕНТА-ХОРЕМЙСТЕРА В КОНТЕКСТІ МУЗИЧНОЇ КОМУНІКАЦІЇ

У статті проаналізовано сутність понять «музична комунікація» та «комунікативна культура майбутнього диригента-хормейстера». Комунікативна культура визначається як складний інтегрований феномен, що дозволяє розв'язувати різноманітні професійні завдання в діяльності диригента-хормейстера.

Ключові слова: комунікативна культура, диригент-хормейстер, музична комунікація, професійна компетентність.

Ван ЯЦЗЮНЬ. КОММУНИКАТИВНАЯ КУЛЬТУРА ДИРИЖЕРА-ХОРЕМЙСТЕРА В КОНТЕКСТЕ МУЗЫКАЛЬНОЙ КОММУНИКАЦИИ.

В статье проанализированы сущность понятий «музыкальная коммуникация» и «коммуникативная культура будущего дирижера-хормейстера». Коммуникативная культура определяется как сложный интегрированный феномен, позволяет решать различные профессиональные задачи в деятельности дирижера-хормейстера.

Ключевые слова: коммуникативная культура, дирижер-хормейстер, музыкальная коммуникация, профессиональная компетентность.

Van YATSYUN. COMMUNICATIVE CULTURE OF BANDLEADER-CHOIR-MASTER IS IN CONTEXT OF MUSICAL COMMUNICATION

In the article the essence of the concepts of «musical communication» and «communicative culture of the future conductor choirmaster». Communicative culture is defined as an integrated complex phenomenon that can solve a variety of professional tasks of the conductor-choirmaster.

A communicative culture shows by itself the difficult system organized quality of the internal world of specialist. Communicative culture - it the constituent of integral professional competence of specialist, which contains in the basis the aggregate of his knowledges, abilities and qualities of personality of necessary, for the decision of the professionally oriented communicative tasks at creative level, is important. A communicative culture of bandleader-choir-master is basic description of his personality and professional activity. Its essence is marked an intonation, artistically communicative, dialogic orientation which is stipulated specific nature of musical art and methods of socializing with him.

Keywords: communicative culture, choirmaster, conductor, musical communication, professional competence.

Світлана БОЯРЧУК. ОПТИМІЗАЦІЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ ЗАСОБАМИ ТЕХНОЛОГІЇ ТАЙМ-МЕНЕДЖМЕНТУ

У статті обґрунтовується необхідність використання технології тайм-менеджменту в сучасному освітньому просторі навчального закладу з метою оптимізації самостійної роботи студентів, підвищення ефективності підготовки майбутніх фахівців в галузі дошкільної освіти.

Ключові слова: педагогічна технологія «тайм-менеджмент», оптимізація, самостійна робота, самоактуалізація, самоорганізація.

Светлана БОЯРЧУК. ОПТИМИЗАЦИЯ САМОСТОЯТЕЛЬНОЙ РАБОТЫ СТУДЕНТОВ СРЕДСТВАМИ ТЕХНОЛОГИИ ТАЙМ-МЕНЕДЖМЕНТА

В статье обосновывается необходимость использования технологии тайм-менеджмента в современном образовательном процессе учебного заведения с целью оптимизации самостоятельной работы студентов, повышения эффективности подготовки будущих специалистов в области дошкольного образования.

Ключевые слова: педагогическая технология «тайм-менеджмент», оптимизация, самостоятельная работа, самоактуализация, самоорганизация.

Svitlana BOYARCHUK. OPTIMISATION OF STUDENTS' SELF-STUDY BY MEANS OF TIME MANAGEMENT TECHNOLOGY

The article deals with the problem of optimization of students' self-study by means of application of pedagogical time management technology. Attention is focused on the improvement of future, specialists' professional training through their staving to self-actualization, self-development, realization of their potentiality in individual activities.

The author determines and states the necessity of application of time management technology in modern educational surrounding of the educational establishment for solving the task of students' self-study, imcreasing the effectiveness of future specialists' training for, pre-school education, for proper effective planning and organization of self-study certain conditions should be guaranteed. Mastering time management methodics helps you save your time as one of the most important individual resources.

The author underlines using time management technology as the means of optimization of students'. Educational technology time management as a form of professional self-actualization students.

Key words: pedagogical technology of time management, optimization, self-study, self-actualization, self-organization.

Аліна ВАКОЛЮК. ДИНАМІКА РОЗВИТКУ УМОВ ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ В ПРОЦЕСІ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ШКОЛЯРІВ

У статті визначено динаміку розвитку змісту, форм та методів фізичної культури в контексті формування здорового способу життя школярів. Здійснено історико-педагогічний аналіз формування здорового способу життя в процесі фізичного виховання школярів у період з 2-ої половини ХХ ст. до сучасності.

Ключові слова: фізична культура, фізичний розвиток, здоровий спосіб життя, фізичне виховання, школярі.

Алина ВАКОЛЮК. ДИНАМИКА РАЗВИТИЯ УСЛОВИЙ ФОРМИРОВАНИЯ ЗДОРОВОГО ОБРАЗА ЖИЗНИ В ПРОЦЕССЕ ФИЗИЧЕСКОГО ВОСПИТАНИЯ ШКОЛЬНИКОВ

В статье определена динамика развития содержания, форм и методов физической культуры в контексте формирования здорового образа жизни школьников; также рассматривается историко-педагогический анализ формирования здорового образа жизни в процессе физического воспитания школьников в период с второй половины ХХ в. до современности.

Ключевые слова: физическая культура, физическое развитие, здоровый образ жизни, физическое воспитание, школьники.

Alina VAKOLIUK. THE DYNAMICS OF TERMS THE CONDITIONS OF HEALTHY LIFESTYLE IN THE PROCESS OF PHYSICAL EDUCATION OF PUPILS

In the article is identified the dynamics of development a content, forms and methods of physical culture in the context of formation a healthy lifestyle of pupils; also is considered a historical and pedagogical analysis of modeling a healthy lifestyle in the process of physical education of pupils in the period from the second half of the twentieth century to the present.

At this period in pedagogy and education, is appeared a new term for marking a healthy lifestyle – «A health culture», «A culture of personality», which are included in all programs subject «physical culture». Through awareness of value attitude to health a pedagogy is committing to full and uncomplicated human development a person in the process of teaching and training, without a prejudice to his health. The special attention during the lessons from physical culture is addressed to self improvement of a motor activity of pupils, the instilling to them a healthy lifestyle, at the formation of physically tempered and healthy generation in general.

Keywords: a physical education, a physical development, a healthy lifestyles, a physical education of pupils.

Яна ГРИЦАЙ. ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ПРИВАТНИХ УНІВЕРСИТЕТІВ У НІМЕЧЧИНІ

У статті подана коротка характеристика системи вищої освіти ФРН, виявлено переваги і недоліки державної системи вищої освіти, визначено специфіку функціонування приватних університетів і основні нормативні акти, що регулюють їхню діяльність. Розкриті тенденції в розвитку приватної вищої освіти в Німеччині в умовах європейської інтеграції.

Ключові слова: тенденції розвитку, система вищої освіти, нормативні підходи, приватні університети, інтернаціональна вища освіта.

Яна ГРИЦАЙ. ТЕНДЕНЦИИ РАЗВИТИЯ ЧАСТНЫХ УНИВЕРСИТЕТОВ В ГЕРМАНИИ

В статье дана краткая характеристика системы высшего образования ФРГ, выявлены преимущества и недостатки государственной системы высшего образования, определены специфика функционирования частных университетов и основные нормативные акты, регулирующие их деятельность. Раскрыты тенденции в развитии частного высшего образования в Германии в условиях европейской интеграции.

Ключевые слова: тенденции развития, система высшего образования, нормативные подходы, частные университеты, интернациональное высшее образование.

Yana GRITSAY. TRENDS DEVELOPMENT OF PRIVATE UNIVERSITIES IN GERMANY

History and development of the private sector of higher education in Germany is relatively small and is calculated only a few decades. Despite this, private higher education is actively developing in Germany, making the competition state education system. In this paper the characteristics of private universities and the legal regulation of their operation in Germany.

In Germany, operates a three-tier system of higher education, carried out at the federal government, lands and most universities. Private universities operating under federal and regional requirements for the education system The article gives a brief description of the higher education system of Germany, identified the advantages and disadvantages of the state system of higher education, defined specificity of functioning of private universities and the basic regulations governing their activities. Disclosed trends in the development of private higher education in Germany in terms of European integration.

Keywords: *tendencies in development, higher education, regulatory approaches, private university, training, benefits, drawbacks, regulation, international higher education.*

Тетяна ОСАДЧЕНКО. СТРУКТУРНІ КОМПОНЕНТИ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

У даній статті розглядаються структурні компоненти здоров'язбережувальної компетенції майбутнього вчителя початкової школи. Здійснено аналіз психолого-педагогічних наукових джерел структурних компонентів здоров'язбережувальної компетенції майбутнього вчителя початкової школи, який дав можливість виявити загальні тенденції у структуруванні характеристик майбутніх учителів, що визначають як результат підготовки майбутнього вчителя до діяльності, яка спрямована на здоров'язбереження в умовах шкільної освітньої взаємодії.

Ключові слова: *компетентність, компетенція, здоров'язбережувальна компетентність, здоров'язбережувальна компетенція майбутнього вчителя початкової школи, мотиваційний компонент, когнітивний компонент, діяльнісний компонент, особистісний компонент.*

Татьяна ОСАДЧЕНКО. СТРУКТУРНЫЕ КОМПОНЕНТЫ ЗДОРОВЬЕСБЕРЕГАТЕЛЬНОЙ КОМПЕТЕНЦИИ БУДУЩЕГО УЧИТЕЛЯ НАЧАЛЬНОЙ ШКОЛЫ

В данной статье рассматриваются структурные компоненты здоровьесберегательной компетенции будущего учителя начальной школы. Осуществлен анализ психолого-педагогических научных источников структурных компонентов здоровьесберегательной компетенции будущего учителя начальной школы, который позволил выявить общие тенденции в структурировании характеристик будущих учителей, определяющие как результат подготовки будущего учителя к деятельности, направленной на здоровьесбережения в условиях школьного образовательного взаимодействия.

Ключевые слова: *компетентность, компетенция, здоровьесберегательная компетентность, здоровьесберегательная компетенция будущего учителя начальной школы, мотивационный компонент, когнитивный компонент, деятельностный компонент, личностный компонент.*

Tatiana OSADCHENKO. STRUCTURAL COMPONENTS OF THE HEALTH PROTECTING COMPETENCE OF THE FUTURE ELEMENTARY SCHOOL TEACHER

Structural components of the health protecting competence of the future elementary school teacher are explained in this article. The aim of the article is to distinguish with the help of analyses the psychological and pedagogical scientific sources of the health protecting competence of the future elementary school teacher. Analysis of the scientific research made it possible to identify the common trends in structuring the characteristics of the future teachers, defined as the result of readiness of the future teacher to the activity aimed at health protection in terms of school educational interaction. In the structure of the health protecting competence of the future elementary school teacher we distinguished the motivational, cognitive, activity and personal components. These characteristics will be the basis of the experimental check of the effectiveness of the elementary school teachers readiness to the educational interaction based on society-creative and health protecting strategy.

Keywords: *competence, competency, health protecting competence, health protecting of the future elementary school teacher, motivational component, cognitive component, activity component, personal component.*

Ольга ПОЛЕВИНА. ФОРМУВАННЯ НАВИЧОК АНСАМБЛЕВОЇ ГРИ В УЧНІВ-ПІАНІСТІВ В УМОВАХ МУЗИЧНОЇ ШКОЛИ

У статті презентовано досвід формування навичок читання нот з листа учнями-піаністами в умовах організації навчального процесу в музичних школах. Доведено вплив спільної роботи педагога і учня на розвиток музично-творчих здібностей дітей молодшого шкільного віку.

Ключові слова: *читання нот з листа, музично-творчі здібності, ансамбль, учні музичних шкіл, навчання гри на фортепіано.*

Ольга ПОЛЕВИНА. ФОРМИРОВАНИЕ НАВЫКОВ АНСАМБЛЕВОЙ ИГРЫ В УЧЕНИКОВ-ПИАНИСТОВ В УСЛОВИЯХ МУЗЫКАЛЬНОЙ ШКОЛЫ

В статье представлен опыт формирования навыков читки нот с листа учащимися-пианистами в условиях организации учебного процесса в музыкальных школах. Показано влияние совместной работы педагога и ученика на развитие музыкально-творческих способностей детей младшего школьного возраста.

Ключевые слова: читка нот с листа, музыкально-творческие способности, ансамбль, учащиеся музыкальных школ, обучение игры на фортепиано.

Olga POLEVINA. FORMATION OF SKILLS OF ENSEMBLE GAME AMONG STUDENTS-PIANISTS IN TERMS OF MUSIC SCHOOLS

Formulation of the problem. The modernization process music education takes place in the context of search new forms of work and process improvement teaching children to play musical instruments in the conditions of the educational process music schools. So teaching students in ensemble playing in the classroom Piano is relevant and timely. Analysis of studies and publications.

Analysis pedahohychnoho sources and mystetskoznavchoho direction shows that domestic and foreign scientists, among them: V. Belikov, L. Bochkarev, A. Vintsynskyy, A. Goldenveiser, N. Huralnyk D. Kogan, A. Cortot, N. Kryuchkov, J. Miltteyn, H. Neuhaus, B. Razhnikova, A. Rafalovych, M. Smirnov, Tsaharely Yu, G. Tsy-pin, E. Shenderovich investigated these or those issues teaching methods children of different age groups.

This article presents sight reading skills building experience by piano students in organised learning process at music schools. It has been proved that collective work of both teacher and student is having a very positive effect upon young beginners creative ability in music. The author proposes her own method working with young students on music they learn. This method helps to activate and enhance concentration, sight reading skills either separate parts or playing and listening to both parts together. Method of teaching transposing skills for vocalists and instrumentalists was not left without attention of the author either.

The material is not highlights solve all problems, but offers some concrete ways to overcome them. The development of student pianist should be complex. Ensemble lessons on piano - not only a goal but also a means to achieve it. Creating a nomination «Chamber Ensemble». «Accompaniment» in various competitions executive skills will help decision problem: teachers will actively used in the relevant works direction.

The key words: sight reading, creative ability in music, ensemble, music school students, learning to play piano.

Наталія ПРУС. ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОГО ІМІДЖУ МАЙБУТНІХ ВИКЛАДАЧІВ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Статтю присвячено аналізу поняття умови, зокрема поняттю педагогічні умови. Досліджено умови формування професійного іміджу майбутнього фахівця та зроблено спробу визначити основні організаційно-педагогічні умови, що сприятимуть успішній побудові професійного іміджу майбутнього викладача іноземної мови.

Ключові слова: педагогічні умови, формування професійного іміджу, майбутній фахівець, успішна побудова, викладач іноземної мови.

Наталія ПРУС. ОРГАНИЗАЦИОННО-ПЕДАГОГИЧЕСКИЕ УСЛОВИЯ ФОРМИРОВАНИЯ ПРОФЕССИОНАЛЬНОГО ИМИДЖА БУДУЩИХ ПРЕПОДАВАТЕЛЕЙ ИНОСТРАННОГО ЯЗЫКА

Статья посвящена анализу понятия условия, в частности понятию педагогические условия. Проведено исследование условий формирования профессионального имиджа будущего специалиста и осуществлена попытка определить организационно-педагогические условия, реализация которых будет способствовать успешному созданию имиджа будущего преподавателя иностранных языков.

Ключевые слова: педагогические условия, формирование профессионального имиджа, будущий специалист, успешное создание, преподаватель иностранного языка.

Nataliya PRUS. ORGANIZATIONAL-PEDAGOGICAL CONDITIONS FOR FORMATION OF PROFESSIONAL IMAGE OF THE FUTURE FOREIGN LANGUAGES HIGH-SCHOOL TEACHERS

This article is aimed to analyze the concept of condition, in particular the concept of pedagogical conditions. The author has analyzed different approaches to determine the concept of condition and made the conclusion that the ambiguity of the concept determines its functioning in different sciences. For example, in pedagogy conditions are the integral part of educational system, they have clear focus as they are created to solve specific pedagogical objectives. As a result of targeted selection, pedagogical conditions are designed to facilitate the implementation of the educational process but also affect on the efficiency of the educational system as a whole. An analysis of the scientific literature on the pedagogical conditions for professional image formation of specialist shows that the main factor in successful process is becoming a motivational orientation of

the future specialists on the awareness of the necessity to build the professional image. Based on studies of the issue, it is defined the basic pedagogical conditions for formation of professional image of the future foreign languages high-school teacher.

Key words: concept of condition, pedagogical conditions, professional image, educational process, future specialist, the successful creation, foreign languages high-school teacher.

Igor SIGETIJ. ІНФОРМАЦІЯ ЯК ОБ'ЄКТ УПРАВЛІННЯ В ОСВІТНІХ СИСТЕМАХ ВИЩОЇ ШКОЛИ (ЗАГАЛЬНІ ТА СПЕЦИФІЧНІ ПРОБЛЕМИ)

У статті зроблено спробу розкрити деякі загальні та специфічні проблеми, що виникають у процесі управління одним із базових ресурсів освітніх систем – інформацією та її перетворенням у знання як інтелектуальний капітал вищого навчального закладу.

Ключові слова: освітні системи, вища школа, інформація, знання, управління, інформаційний менеджмент, менеджмент знань, комунікація.

Игорь СИГЕТИЙ. ИНФОРМАЦИЯ КАК ОБЪЕКТ УПРАВЛЕНИЯ В ОБРАЗОВАТЕЛЬНЫХ СИСТЕМАХ ВЫСШЕЙ ШКОЛЫ (ОБЩИЕ И СПЕЦИФИЧЕСКИЕ ПРОБЛЕМЫ)

В статье сделано попытку раскрыть некоторые общие и специфические проблемы, возникающие в процессе управления одним из базовых ресурсов образовательных систем – информацией и ее превращением в знание как интеллектуальный капитал высшего учебного заведения.

Ключевые слова: образовательные системы, высшая школа, информация, знание, управление, информационный менеджмент, менеджмент знаний, коммуникация.

Igor SIGETIJ. INFORMATION AS MANAGEMENT OBJECT IN EDUCATIONAL SYSTEMS OF HIGHER SCHOOLS (GENERAL AND SPECIFIC PROBLEMS).

An attempt to reveal some general and specific problems encountered in the process of management of one of the basic resources of educational systems – the information and its transformation into knowledge as intellectual capital of higher educational establishments that provides them with competitive advantages in the global educational market is made in the article.

It is shown that the informational management serves as the methodological basis of information management in different educational systems – from an educational establishment as a whole to the academic class in particular. This thesis unfolds an idea according to which the informational management as a holistic theory and applied management concept of information integrates all informational components of educational organization (needs, systems, flows, technologies, etc.) into a single informational space, provides creation and implementation on a scientific basis of information-and-communication policy and culture which are the main conditions for the solution of a number of general and specific problems which arise in the process of information management. Three sets of issues associated with informational overload of the educational process subjects as well as with ensuring qualitative communications and information transformation (data, information) in knowledge are identified and analyzed among such problems.

Key words: educational systems, higher education, information, knowledge, management, informational management, knowledge management, communication.

Наталія СОФІЛКАНИЧ, Вікторія ДЕМ'ЯН. РОЛЬ І МІСЦЕ РОЛЬОВИХ ІГОР У НАВЧАННІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ПРОФЕСІЙНОГО СПРЯМУВАННЯ У ВИЩИХ ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ

У статті розглядається роль і місце рольових ігор у навчанні англійської мови професійного спрямування у вищих навчальних закладах. Важливою задачею викладача є створення на занятті з іноземної мови реальних і уявлюваних ситуацій спілкування, використовуючи для цього різні прийоми роботи. Одним із таких прийомів роботи є моделювання рольових ігор.

Ключові слова: комунікативна компетенція, рольова гра, заняття, англійська мова, роль.

Наталья СОФИЛКАНЫЧ, Виктория ДЕМЬЯН. РОЛЬ И МЕСТО РОЛЕВЫХ ИГР В ИЗУЧЕНИИ АНГЛИЙСКОГО ЯЗЫКА ПРОФЕССИОНАЛЬНОГО НАПРАВЛЕНИЯ В ВЫСШИХ УЧЕБНЫХ ЗАВЕДЕНИЯХ

В статье рассматривается роль ролевых игр в изучении английского языка профессионального направления в высших учебных заведениях. Важной задачей для учителя является создание на уроке иностранного языка реальных и воображаемых ситуаций общения, используя для этого разные формы работ. Одной из таких форм является ролевая игра.

Ключевые слова: коммуникационная компетенция, ролевая игра, урок, английский язык, роль.

Nataliia SOFILKANYCH, Viktoriia DEMIAN. THE ROLE AND PLACE OF ROLE-PLAYING SITUATIONS IN TEACHING PROFESSIONAL-ORIENTATED ENGLISH AT HIGH SCHOOL

The article deals with the place of role-plays in teaching of professional-orientated English at high school. The authors give definition of a role-play. The purpose of the article is to define the importance of role-plays in

realization of communicative approach to teaching and learning a foreign language. Thus, the aim of a teacher is to model situations at lessons that are related to a real life as much as possible. This gives students opportunity to use their theoretical knowledge in practice. To achieve this teacher uses different methods including a role-play. It is also spoken in detail about the place of role-plays in motivation of speaking. It is described in short the effective usage of role-plays at English lessons while studying professional- orientated English at high school. Much attention is given to the results of using role-plays at the lesson. At the same time the authors draw our attention to the negative points of using too many games at the lessons. The task of the article is to show the possibilities of using the role-plays in learning foreign languages as elements of communicative and creative approaches according to modern methodological principles in teaching foreign languages.

Key words: *role-play, communicative approach, foreign language, students, teacher, role.*

Юлія СУХОМУДРЕНКО. ПЕРЕВАГИ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ В ОСВІТНЬО-ВИХОВНОМУ ПРОЦЕСІ

У статті розглянуто переваги дистанційного навчання в освітньо-виховному процесі. З'ясовано відмінність дистанційного навчання від традиційного, розглянуто це з погляду форм взаємодії викладача й студента. В основу традиційної моделі навчання покладено читання лекцій, проведення семінарських, лабораторних та різних ігрових видів занять, організація самостійної роботи студентів та інші форми роботи. База навчання – книга й викладач як інтерпретатор знання. Дистанційне навчання орієнтоване на впровадження в навчальний процес принципово відмінних моделей навчання, що передбачають проведення конференцій, самостійну роботу студентів з інформаційними полями з різних банків знань, проектні роботи, тренінги й інші види діяльності з комп'ютерними та нетрадиційними технологіями.

Ключові слова: *дистанційне навчання, система дистанційного навчання, дистанційна освіта, заочна форма навчання, очна форма навчання.*

Юлія СУХОМУДРЕНКО. ПРЕИМУЩЕСТВА ДИСТАНЦИОННОГО ОБУЧЕНИЯ В ВОСПИТАТЕЛЬНО-ОБРАЗОВАТЕЛЬНОГО ПРОЦЕССА.

В статье рассмотрены преимущества дистанционного обучения в образовательно-воспитательном процессе. Выяснено отличие дистанционного обучения от традиционного, рассмотрены это с точки зрения форм взаимодействия преподавателя и студента. В основу традиционной модели обучения положен чтения лекций, проведения семинарских, лабораторных и различных игровых видов занятий, организация самостоятельной работы студентов и другие формы работы. База обучения – книга и преподаватель как интерпретатор знания. Дистанционное обучение ориентировано на внедрение в учебный процесс принципиально отличных моделей обучения, предусматривающие проведение конференций, самостоятельную работу студентов с информационными полями из разных банков знаний, проектные работы, тренинги и другие виды деятельности с компьютерными и нетрадиционными технологиями.

Ключевые слова: *дистанционное обучение, система дистанционного обучения, дистанционное образование, заочная форма обучения, очная форма обучения.*

Uliya SUHOMUDRENKO. ADVANTAGES OF DISTANCE LEARNING IN EDUCATIONAL PROCESS.

The article discusses the benefits of distance learning in the educational process. It was found difference from traditional distance education, it is considered in terms of forms of interaction between teacher and student. The basis of traditional learning model laid lectures, seminars, laboratory and various types of gaming sessions, the organization of independent work of students and other forms of work. Base training – the book and the teacher as an interpreter knowledge. Distance learning is focused on the introduction in the educational process fundamentally different learning models, providing conferences, students' independent work with information from different fields of knowledge banks, project work, training and other activities with computer and nonconventional technologies.

Speaking of distance form of education should be talking about creating a single information-educational space where to include electronic information sources (including network), virtual libraries, databases, consulting services, electronic textbooks, etc. kiberklasy. When it comes to distance learning should understand whether there is a teacher and student handbook. This interaction between teachers and students. It follows that the principal in the organization of distance learning is the creation of electronic courses, development of teaching the basics of distance learning, teacher training coordinators. Not to be confused remote form of distance learning, because it provides for regular contact with the teacher, other students kiberklasu, simulation of all types of full-time study, but specific forms.

Keywords: *distance learning, distance learning, distance education, distance learning, full-time student learning.*

Оксана ТИМОФЄЄВА. КРИТЕРІЙ, ПОКАЗНИКИ ТА РІВНІ СФОРМОВАНОСТІ СОЦІАЛЬНО-КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ В МАЙБУТНІХ СУДНОВОДІЇВ

У статті охарактеризовано критерії та відповідні показники, сформованості соціально-комунікативної компетентності майбутніх судноводіїв, зокрема особистісний, когнітивний та діяльнісний. Використання зазначених критеріїв дозволило автору виділити три рівні сформованості соціально-комунікативної компетентності, що має важливе значення при визначенні стану сформованості зазначеного особистісного утворення в майбутніх судноводіїв.

Ключові слова: соціально-комунікативна компетентність, особистісний, когнітивний і діяльнісний критерії, показники, рівні сформованості, майбутні судноводії.

Оксана ТИМОФЕЕВА. КРИТЕРИИ, ПОКАЗАТЕЛИ И УРОВНИ СФОРМИРОВАННОСТИ СОЦИАЛЬНО-КОММУНИКАТИВНОЙ КОМПЕТЕНТНОСТИ В БУДУЩИХ СУДОВОДИТЕЛЕЙ

В статье охарактеризовано критерии, показатели и уровни формирования социально-коммуникативной компетентности будущих судоводителей, выделяются личностный, когнитивный и деятельностный. Использование указанных критериев позволило обозначить три уровня сформированности социально-коммуникативной компетентности, что имеет важное значение при определении состояния указанного личностного образования будущих судоводителей.

Ключевые слова: социально-коммуникативная компетентность, личностный, когнитивный и деятельностный критерии, показатели, уровни сформированности, будущие судоводители.

Oksana TYMOFIEIEVA. CRITERIA, PARAMETERS AND LEVELS OF DEVELOPED SOCIAL COMMUNICATIVE COMPETENCE OF FUTURE NAVIGATORS.

The article regards the criteria and corresponding parameters of developed social communicative competence of future navigators. They are as follows: personal (recognition of ethical principles of human interaction, understanding of its value aspects, personal properties), cognitive (knowledge of social, sociocultural, occupational norms and ways of cooperation; awareness of communicative strategies and tactics, rules and restrictions in communication process, means of communication being inherit in national mentality and professional community) and activity (ability of fruitful cooperation with members of the group, clear and obvious expression of own ideas and conveying information, stand own ground, hearing and understanding other people; skills in analyzing own social communicative behavior). The application of the mentioned criteria allows singling out three levels of developed social communicative competence, namely low, middle and high level. Such evaluating scale is significant in determining the level of development of investigated personal formation for future navigators.

Keywords: social communicative competence, personal, cognitive and activity criteria, parameters, levels of development, future navigators.

Оксана ФЕСЕНКО. ВИЗНАЧЕННЯ СУТНОСТІ ФЕНОМЕНА «ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ» У НАУКОВІЙ ЛІТЕРАТУРІ

У статті розкрито сутність феномена «педагогічні умови» у дослідженнях зарубіжних та вітчизняних науковців, проаналізовані підходи сучасних дослідників стосовно визначення внутрішніх та зовнішніх педагогічних умов, визначені педагогічні умови формування методичної компетентності майбутніх учителів початкових класів у процесі вивчення дисциплін природничого циклу.

Ключові слова: умови, педагогічні умови, внутрішні та зовнішні педагогічні умови, технологічна умова, застосування інноваційних педагогічних технологій у процесі вивчення природничих дисциплін, умови підходу, змістові умови, особистісні умови, технологічні умови.

Оксана ФЕСЕНКО. ОПРЕДЕЛЕНИЕ СУЩНОСТИ ФЕНОМЕНА «ПЕДАГОГИЧЕСКИЕ УСЛОВИЯ» В НАУЧНОЙ ЛИТЕРАТУРЕ

В статье раскрывается сущность феномена «педагогические условия» в исследованиях зарубежных и отечественных ученых, проанализированы подходы современных исследователей относительно определения внутренних и внешних педагогических условий, определены педагогические условия формирования методической компетентности будущих учителей начальных классов в процессе изучения дисциплин естественного цикла.

Ключевые слова: условия, педагогические условия, внутренние и внешние педагогические условия, технологические условия, использование инновационных педагогических технологий в процессе изучения естественных дисциплин; условия подхода, содержательные условия, личностные условия, технологические условия.

Oxana FESENKO. DETERMINING THE ESSENCE OF THE PHENOMENON «PEDAGOGICAL CONDITIONS» IN THE SCIENTIFIC LITERATURE

In this article the essence of the phenomenon «pedagogical conditions» in the studies of foreign and domestic scholars has been revealed. The approaches of contemporary researchers concerning the definition of internal and external pedagogical conditions have been analyzed. Pedagogical conditions of the formation of the professional competence of teachers with different types of profiles have been analyzed. Two main areas of the further impact of pedagogical conditions, such as: personal conditions (aimed at the personal qualities' correction) and environmental conditions (aimed at the educational process modernization), have been identified. The reasons for the scholars' selection of certain pedagogical conditions of the teachers' professional competence formation have been analyzed. Separate wide-ranging pedagogical conditions that do not depend on the specific subjects of the study and aimed at forming ways (methods and techniques) of activities, as well as the narrow direction (reflect the specifics of a particular study), have been highlighted.

Moreover, taking into account the specifics of the professional and pedagogical preparation of the future teachers at pedagogical colleges and the possibility of its provision at initial stages of the student's profilization in the process of studying natural disciplines, as well as preliminary conclusions concerning the system of pedagogical conditions' groups that are necessary and sufficient for the formation of the professional competence, pedagogical conditions of the formation of the professional competence of future primary school teachers in the course of studying natural disciplines have been determined.

Keywords: condition, pedagogical conditions, internal and external pedagogical conditions, technological condition, the use of innovative pedagogical technologies in the course of studying natural disciplines; approach conditions, content conditions, personal conditions, technological conditions.

Тетяна ФУРДАК. ТРИВОЖНІСТЬ ТА ЇЇ ВИЯВЛЕННЯ У ПРОЦЕСІ АДАПТАЦІЇ ПЕРШОКУРСНИКІВ

У статті обґрунтовано феномен тривожності. За допомогою шкали самооцінки тривожності Ч. Спілберґера і Ю. Ханіна виявлено рівні тривожності студентів першого курсу, запропоновано шляхи її зниження задля збереження психологічного здоров'я молоді.

Ключові слова: тривожність, тривожність студентів, психологічне здоров'я, шкала самооцінки, педагогічні та психологічні чинники тривожності.

Татьяна ФУРДАК. ТРЕВОЖНОСТЬ И ЕЕ ВЫЯВЛЕНИЕ В ПРОЦЕССЕ АДАПТАЦИИ СТУДЕНТОВ ПЕРВОГО КУРСА

В статье обоснован феномен тревожности. С помощью шкалы самооценки тревожности Ч. Спилбергера и Ю. Ханина выявлен уровень тревожности студентов первого курса, предложены пути снижения тревожности для сохранения психологического здоровья молодежи.

Ключевые слова: тревожность, тревожность студентов, психологическое здоровье, шкала самооценки, педагогические и психологические факторы тревожности.

Tatyana FURDAK. ANXIETY AND ITS IDENTIFICATION IN THE PROCESS OF ADAPTATION OF STUDENTS

In the article to considers the phenomenon of anxiety. With the scale of self-esteem anxiety Spielberger Ch. and Hanin Y. revealed anxiety level first-year students, the ways of reducing anxiety for the preservation of psychological health of young people. It is the first course students take time to adapt to new conditions and requirements associated with learning in higher education. This can increase the level of anxiety, which in turn can affect mental health, success freshman in his relationships with others.

Considering the level of factors in the formation of anxiety in high school it was found that the students in our sample increased anxiety, frustration associated with the need to achieve success, the general anxiety, fear and self-expression mismatch expectations of others.

Key words: anxiety, anxiety of students, mental health, self-esteem scale, pedagogical and psychological factors of anxiety.

Наталія АНАН'ЄВА, Микола БОНДАРЕНКО. СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ВИЗНАЧЕННЯ ДІАГНОСТИЧНОГО КОМПОНЕНТУ В ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ СПЕЦІАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ІНЖЕНЕРІВ-ПЕДАГОГІВ БУДІВЕЛЬНОЇ ГАЛУЗІ

У статті обґрунтовано сучасні підходи до визначення діагностичного (оціночного) компоненту у процесі формування спеціальної компетентності майбутніх інженерів-педагогів будівельної галузі, розглянуто процес педагогічного моніторингу про стан освітнього процесу, встановлено критерії аналізу й оцінки педагогічних ситуацій. Розглянуто рейтингову систему оцінювання знань і умінь студентів за фаховими дисциплінами.

Ключові слова: діагностика, інженер-педагог, діагностично-корекційний компонент, моніторинг, портфоліо, професійно-педагогічна компетентність, рейтинг.

Наталья АНАНЬЕВА, Николай БОНДАРЕНКО. СОВРЕМЕННЫЕ ПОДХОДЫ К ОПРЕДЕЛЕНИЮ ДИАГНОСТИЧЕСКОГО КОМПОНЕНТА В ПРОЦЕССЕ ФОРМИРОВАНИЯ СПЕЦИАЛЬНОЙ КОМПЕТЕНТНОСТИ БУДУЩИХ ИНЖЕНЕРОВ-ПЕДАГОГОВ СТРОИТЕЛЬНОЙ ОТРАСЛИ

В статье обоснованы современные подходы к определению диагностического (оценочного) компонента в процессе формирования специальной компетентности будущих инженеров-педагогов строительной отрасли, рассмотрен процесс педагогического мониторинга о состоянии учебного процесса; установлены критерии анализа и оценки педагогических ситуаций. Рассмотрена рейтинговая система оценки знаний и умений студентов по специальным дисциплинам.

Ключевые слова: диагностика, инженер-педагог, диагностическо-коррекционный компонент, мониторинг, портфолио, профессионально-педагогическая компетентность, рейтинг.

Natalia ANANIEVA, Nikolay BONDARENKO. MODERN APPROACHES TO THE DEFINITION OF THE DIAGNOSTIC COMPONENT IN THE PROCESS OF FORMING SPECIAL COMPETENCE OF FUTURE ENGINEERS-TEACHERS OF THE CONSTRUCTION INDUSTRY

In the article the modern approaches to the determination of the diagnostic (assessment) component in the formation of the special competence of future engineers-teachers of the construction industry, considered the pedagogical process of monitoring the state of the educational process; established criteria analysis and evaluation of pedagogical situations. We consider the rating system of evaluation of knowledge and skills of students in special disciplines "Technology of building processes" and "Technology of construction of building structures" established criteria for analysis and evaluation of teaching situations. Considered rating system of evaluation of knowledge and skills of students in professional disciplines, traced the development of professionally important personal qualities, containing technical thinking, creativity, cognitive activity and responsibility. Considered an alternative method of evaluation (portfolio) with respect to the traditional form (test exam) that can solve major educational problems, and proven efficiency in the formation of special competence of future engineers-teachers system portfolio.

Keywords: diagnostic, inzhener teacher, diagnostic and corrective component monitoring, portfolio, professional and pedagogical competence, rating.

Людмила ЛИСЕНКО. СПЕЦИФІКА МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ КУРСУ «ЛЕКСИКОЛОГІЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ»

Стаття присвячена аналізу специфічних особливостей методики викладання лексикології англійської мови. Актуальність методики викладання – це поглиблення міждисциплінарних зв'язків й динамічне поповнення лексичного фонду новими словами й розширенням семантичних полів уже існуючих.

Ключові слова: лексикологія англійської мови, комунікативна ситуація мовна ієрархія, маркер, словник, лексика, лексикографія, фразеологія.

Людмила ЛЫСЕНКО. СПЕЦИФИКА МЕТОДИКИ ПРЕПОДАВАНИЯ КУРСА «ЛЕКСИКОЛОГИЯ АНГЛИЙСКОГО ЯЗЫКА»

Статья посвящена анализу специфических особенностей методики преподавания лексикологии английского языка. Актуальность методики преподавания - это углубление междисциплинарных связей и динамическое пополнение лексического фонда новыми словами и расширением семантических полей уже существующих.

Ключевые слова: лексикология английского языка, коммуникативная ситуация языковая иерархия, маркер, словарь, лексика, лексикография, фразеология.

Lyudmyla LYSENKO. SPECIFIC OF METHODOLOGY OF TEACHING OF COURSE «ENGLISH LEXICOLOGY»

The article deals with the analysis of specific features of methodology of teaching of English lexicology. Actuality of teaching methodology is deepening of interdisciplinary connections and dynamic addition to the lexical fund by new words and expansion of the semantic fields already of existing. Specificity study of the course "Lexicology" is that on the basis of a thorough examination of the particular facts of vocabulary the teacher should acquaint students with the common characteristic of the modern state vocabulary of the English language, with its specific features and structural patterns, words, constituent, productive and non-productive types and means of word formation, the systemic nature of English vocabulary, contributing to its national identity patterns, and the like. Students' understanding of the systemic relations and should contribute to their awareness of the role and place of the word not only as units of lexical-semantic system but in a language hierarchy at all. The educational process in the discipline should be based on the combination of modern educational technologies.

Keywords: English lexicology, communicative situation language hierarchy, marker, dictionary, vocabulary, lexicography, phraseology.